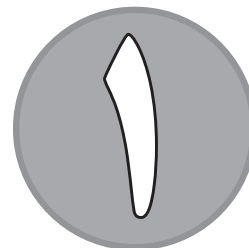

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۹/۲۱

آزمون ویژه ۲۱ آذرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۶۰ سؤال در ۶۰ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۱) و (۲)	۲۰	۱	۲۰	۲۵
۲		علوم و فنون ادبی (۱)	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۳		جامعه شناسی (۱)	۵	۴۱	۴۵	۵
۴		جامعه شناسی (۲)	۵	۴۶	۵۰	
۵		روان شناسی	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	حسین ابراهیم نژاد، حسین اسفینی، محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراوندوز، حمیدرضا سجودی، کورش شاه منصوریان، نسترن صمدی، مهسا عفتی، نسرين محمدی، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، محمدابراهیم سلیمانی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری
روانشناسی	مهدی جاهدی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
عربی زبان قرآن	عمار تاجبخش، محمد جهان‌بین، محمد مهدی طاهری، کاظم غلامی، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، نعمت‌الله مقصودی، فاطمه منصورخاکی، سید هادی هاشمی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، زهرا دامبار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی
فلسفه و منطق	مریم بخشعلی‌زاده، صادق پاپری، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، محمدحسین غلامی، محمد قاسمی، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف، پارسا وکیلی
اقتصاد	مبین خزینی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، امیرمحمد کماسی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: نیما مروج، زهرا شمسایی، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضا‌زاده، زهرا شمسایی، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۱)

صفحه‌های ۹ تا ۷۰

ریاضی و آمار (۲)

صفحه‌های ۲۱ تا ۳۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- در یک کارخانه، حقوق یک مهندس یک و نیم برابر حقوق فن‌ورز و $\frac{2}{3}$ مدیر بخش خود است. بخشی از کارخانه

۳ مهندس، ۶ فن‌ورز و ۲ مدیر دارد. اگر مدیر عامل ۴۵ میلیون تومان حقوق برای این بخش بپردازد، حقوق

فن‌ورز چند میلیون تومان است؟

- (۱) $1/5$ (۲) $2/5$ (۳) ۳ (۴) ۴

۲- مجموع ریشه‌های معادله $\frac{1}{4}x^2 - \frac{3}{2}x - \frac{2}{5} = 0$ کدام است؟

- (۱) ۳ (۲) ۶ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲

۳- اگر $x = -1$ یکی از جواب‌های معادله $2x - \frac{2k}{x} = -1$ باشد، جواب دیگر معادله کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{3}{4}$ (۴) $-\frac{3}{4}$

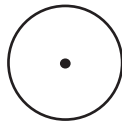
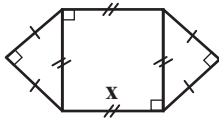
۴- حاصل ضرب جواب‌های معادله $\frac{3x+6}{x+1} + \frac{x}{x-1} = 6$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) صفر

۵- مجموع معکوس دو عدد فرد طبیعی متوالی برابر $\frac{8}{15}$ است. مجموع دو عدد کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۸ (۳) ۱۲ (۴) ۱۶

۶- اگر شعاع دایره شکل زیر برابر x و مجموع مساحت‌های دو شکل برابر ۱۶ باشد، محیط دایره کدام است؟

(۲) $2\sqrt{\pi}$

(۱) $\sqrt{\pi}$

(۴) $4\sqrt{\pi}$

(۳) $3\sqrt{\pi}$

۷- اگر معادله محور تقارن سهمی $y = 2ax^2 - 3x + \frac{a}{3} - \frac{5}{3}$ به صورت $x = \frac{1}{p}$ باشد، این سهمی محور y ها را با چه عرضی قطع می‌کند؟

(۴) ۱

(۳) -۲

(۲) -۱

(۱) ۲

۸- اگر $4x + 2a = 120$ باشد، ماکزیمم عبارت $y = ax$ کدام است؟

(۴) ۴۲۰

(۳) $402/5$

(۲) ۴۵۰

(۱) $320/5$

۹- رابطه بین درجه دما برحسب سانتی‌گراد و فارنهایت به صورت $F = \frac{9}{5}C + 32$ است. دمای یک جسم چند درجه سانتی‌گراد بالاتر برود تا دمای آن

برحسب فارنهایت ۷۲ درجه افزایش یابد؟

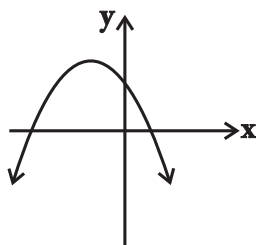
(۴) ۷۲

(۳) ۴۰

(۲) ۳۲

(۱) ۲۰

۱۰- نمودار مقابل مربوط به سهمی $y = ax^2 + bx + c$ است. علامت‌های a ، b و c چگونه‌اند؟

$$\begin{cases} a < 0 \\ b > 0 \\ c > 0 \end{cases} \quad (۲)$$

$$\begin{cases} a < 0 \\ b < 0 \\ c < 0 \end{cases} \quad (۱)$$

$$\begin{cases} a < 0 \\ b < 0 \\ c > 0 \end{cases} \quad (۴)$$

$$\begin{cases} a < 0 \\ b > 0 \\ c < 0 \end{cases} \quad (۳)$$

۱۱- رابطه $f = \{(1, 2), (3, m^2 - 5), (3, 4m), (2m, 1), (-2, 4)\}$ به ازای چند مقدار m یک تابع است؟

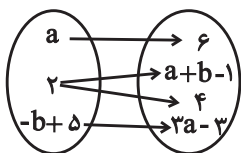
(۲) ۲

(۱) ۳

(۴) هیچ مقدار m

(۳) ۱

۱۲- اگر نمودار پیکانی زیر بیانگر یک تابع باشد، مقدار b کدام است؟

(۱) ۲

(۲) ۳

(۳) ۱

(۴) -۱

۱۳- با توجه به تابع خطی $f(x) = mx + n$ ، اگر $f(-1) = 2$ و $f(2) = 3$ باشد، مقدار $f(5)$ کدام است؟

(۲) -۳

(۱) ۴

(۴) -۶

(۳) ۵

۱۴- اگر دامنه‌های دو تابع زیر با هم برابر باشند، حاصل $3x + y$ کدام است؟

$$\begin{array}{c|cccc} x & \sqrt{4}-1 & 2x-1 & 1 & y-1 \\ \hline y & 2x & 4 & 4 & 1 \end{array}, \quad f = \{(3, 5), (2x, 1), (1, 4)\}$$

(۴) ۱۷

(۳) ۱۱

(۲) ۵

(۱) ۱۲

۱۵- نمودار تابع خطی f محور x ها را در نقطه‌ای به طول ۳ قطع کرده و $f(1) + 4 = 2f(4)$ است. $f(-1)$ کدام است؟

(۲) -۴

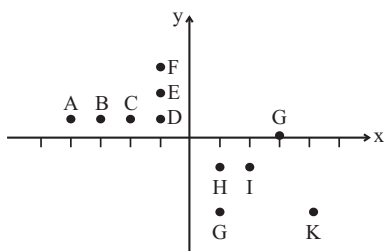
(۱) -۲

(۴) -۶

(۳) -۵

۱۶- با حذف حداقل چند نقطه از نمودار مقابل، نمودار یک تابع حاصل می‌شود؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۶

۱۷- اگر تابع f به هر عدد حقیقی، دو برابر مکعب همان عدد، منهای ۳ را نسبت دهد، حاصل $f(\sqrt[3]{4}) - f(\frac{1}{\sqrt[3]{4}})$ کدام است؟

(۱) $-7/5$

(۲) $-2/5$

(۳) $2/5$

(۴) $7/5$

۱۸- اگر $f(x) = \frac{-ax^2 + 3x}{2b + x - 3}$ یک تابع همانی باشد، مقدار $a + b$ کدام است؟

(۱) -1

(۲) -3

(۳) ۲

(۴) ۴

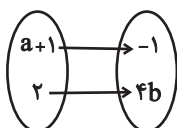
۱۹- اگر برد تابع $f = \{(1, c+1), (-2, 4)\}$ تک عضوی و تابع g مطابق شکل زیر یک تابع همانی باشد، حاصل $a + b + c$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) $1/5$

(۴) $2/5$

۲۰- در تابع $f(x) = \begin{cases} ax^2 + b & , x > 1 \\ 2x - a & , x \leq 1 \end{cases}$ ، رابطه $f(2) + f(-2) = b$ برقرار است، مقدار $f(0)$ کدام است؟

(۱) $\frac{4}{3}$

(۲) $-\frac{4}{3}$

(۳) $\frac{3}{4}$

(۴) $-\frac{3}{4}$

کل کتاب
آرایه‌های ادبی (مطالعه تکمیلی):
تشبیه، استعاره، مجاز

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات، همه موارد کاملاً درست هستند؛ به‌جز:

- (۱) تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند.
- (۲) دوره رواج نثر فنی، قرن ششم هجری است و نخستین نمونه آن، کتاب «کلیله و دمنه» از ابوالمعالی نصرالله منشی است.
- (۳) از شعرای معروف سبک خراسانی می‌توان به رودکی، فردوسی و ناصرخسرو اشاره کرد.
- (۴) نمونه‌ای از نثر موزون که تحت تأثیر جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی نوشته شد، کتاب تفسیر «کشف‌الاسرار و عذة‌الابرار» است.

۲۲- کدام گزینه درباره زبان و ادبیات فارسی در قرون پنجم و ششم هجری صحیح نیست؟

- (۱) زبان فارسی بیشتر با واژگان عربی آمیخته شد.
- (۲) انوری و هم‌سبکان او در آوردن مضامین دقیق در قصیده بسیار کوشیدند.
- (۳) سبک جدیدی از شعر در نواحی شمال غربی ایران شکل گرفت.
- (۴) شعرا به دنیا بدبین بودند و از روزگار شکایت می‌کردند.

۲۳- از میان آثار زیر، چند اثر با مؤلف آن سازگار نیست؟

«کشف‌الاسرار و عذة‌الابرار: میبیدی - چهار مقاله: نظامی گنجوی - شاهنامه منثور: فردوسی - قابوسنامه: عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر - الهی‌نامه: عطار نیشابوری»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- با توجه به ویژگی‌های سبک خراسانی، کدام بیت نمی‌تواند از سروده‌های شاعران این سبک باشد؟

- (۱) جهان همیشه چنین است گردگردان است همیشه تا بود آیینش گرد گردان بود
- (۲) نفس آشفته می‌دارد چو گل جمعیت ما را پریشان می‌نویسد کلک موج احوال دریا را
- (۳) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت مردم کریم‌تر شود اندر نعیم گل
- (۴) ز آخر گزین کرد اسپی سیاه گرانمایه خفتان و رومی‌کلاه

۲۵- کدام مورد بیانگر ویژگی سبکی نثر زیر نیست؟

«بلهی را دیدم سمن. خلعتی ثمین در بر و مرکبی تازی در زیر و قصبی مصری بر سر. کسی گفت: سعدی! چگونه همی‌بینی این دیبای معلم بر این حیوان لایعلم؟ گفتم: خطی زشت است که به آب زر نبشته است. یک خلقت زیبا به از هزار خلعت دیبا. به آدمی نتوان گفت ماند این حیوان مگر دراعه و دستار و نقش بیرونش بگرد در همه اسباب و ملک و هستی او که هیچ‌چیز نبینی حلال جز خورش»

(۱) در حکایت آرایه‌های لفظی «سجع» و «جناس ناقص اختلافی» به کار رفته‌اند.

(۲) در متن نمونه‌ای از کاربردهای کهن در واژگان یافت نمی‌شود.

(۳) استفاده از فعل عربی به‌جای صفت در آن مشهود است.

(۴) نگرش تعلیمی در این حکایت برجسته است.

۲۶- در بیت همهٔ گزینه‌ها به جز بیت گزینه ...، آرایهٔ «موازنه» وجود دارد.

(۱) هم عقل دوییده در رکابست	هم شرع خزییده در پناهست
(۲) نباید سخن گفت ناساخته	نشاید بُریدن نینداخته
(۳) ز گرز تو خورشید گریان شود	ز تیغ تو بهرام بریان شود
(۴) این لطایف کز لب لعل تو من گفتم که گفت	وین تطاول کز سر زلف تو من دیدم که دید

۲۷- در کدام گزینه تعداد استعاره بیشتر است؟

(۱) شمشاد ز قدت به خم ای سرو دلارای	خورشید ز رویت دژم ای ماه سخن‌گوی
(۲) در گوش صدف جای کند از بُن دندان	هر نکته که از لعل گهرزای تو ریزد
(۳) سروی و بر سرو ماه داری و خورشید	ماهی و بر ماه حلقه بندی و زنجیر
(۴) آن نرگس مخمور تو گلگون چون است	بادام تو پسته‌وار پر خون چون است

۲۸- کدام بیت «فاقد» آرایهٔ مجاز است؟

(۱) پس از این دست من و دامن سودای شما	چند گردم پی سودای پراکنده بسم
(۲) سخت بیمارم و غیر از تو هوس نیست مرا	به عیادت به سر آ تا به سر آید هوسم
(۳) تا نفس هست به یاد تو برآید نفسم	ور به غیر از تو بود، هیچکسم هیچکسم
(۴) کی بود کی که به وصلت رسم ای عمر عزیز؟	ترسم این عمر به پایان رسد و من نرسم

۲۹- در همهٔ گزینه‌ها، به جز گزینه ... هر دو آرایهٔ «تشبیه» و «استعاره» دیده می‌شود.

(۱) کمند شوق مرا می‌کشد به مأمن اصلی	در این نشیمن حیرت از آن قرار ندارم
(۲) در چمن نرگس سرمست خراب افتادست	زانکه اندر قحذ لاله مدام است امروز
(۳) من آن طبیب زمین‌گیر زار و بیمارم	که هر چه زهر به خود می‌دهم نمی‌میرم
(۴) جگر سنگ به نومیدی من می‌سوزد	آب حیوانم و از ریگ روان تشنه‌ترم

۳۰- در کدام بیت، بین مشبه و مشبه‌به، جناس وجود دارد؟

(۱) شد سوی دیار آن پیری‌روی	باریک شده ز مویه چون موی
(۲) پیایی فتنه انگیزی ز فتنه بازنگریزی	ولیک این بار دانستم که یار من عیار آمد
(۳) بر لشکر غم خانهٔ دل تنگ نگشتی	گر خیل خیال تو در این خانه نمی‌شد
(۴) دردا که از آن آهوی مشکین سیه‌چشم	چون نافه بسی خون دلم در جگر افتاد

۳۱- علامت هجایی مصراع «تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی» با کدام گزینه یکسان است؟

- (۱) هر نکته‌ای که گفتم در وصف آن شمایل
(۲) یا رب سببی ساز که یارم به سلامت
(۳) زلفت هزار دل به یکی تار مو ببست
(۴) گل بی رخ یار خوش نباشد

۳۲- خط عروضی کدام مصراع صحیح است؟

- (۱) حاصل غواص این دریا پشیمانی بس است: حاصلِ غَوَاصِ این دریا پَشیمانی بَسست
(۲) هلال عید جهان را به نور خویش آراست: هِلَالِ عَیدِ جِهَان را بِه نور خویشتاراست
(۳) چنین که بسته شدم باز من به زلف چو بندش: چُنین کِ بَسْتِ شَدَم باز من به زُلفِ چو بَندش
(۴) آه از آن پیمان‌شکن کاندیشه از آهم نکرد: آهزان پیمان‌شِکَن کَندیش از آهم نَکرد

۳۳- هجاهای تقطیع‌شده زیر، علایم هجایی کدام بیت است؟

«---- U - U - UU -- / ---- UU -- UU --»

- (۱) ای یار کجایی که در آغوش نه‌ای و امشب بر ما نشسته چون دوش نه‌ای
(۲) تاد دل ز مراعات جهان برکندم صد نعمت را به منتی نپسندم
(۳) ظلم از دل و دست ملک نیرو ببرد عادل ز زمانه نام نیکو ببرد
(۴) نادان همه جا با همه کس آمیزد چون غرقه به هرچه دید دست آویزد

۳۴- قافیه کدام بیت معیوب نیست؟

- (۱) به تازی همی‌بود تا گاه نصر بدان‌گه که شد در جهان، شاه نصر
(۲) برو یاد هنگامه مرگ کن شدی پیر دیگر گنه ترک کن
(۳) به نام خداوند تنزیل وحی خداوند امر و خداوند نهی
(۴) ای ز غیرت بر سبو سنگی زده وان سبو ز اشکست کامل‌تر شده

۳۵- چند بیت از ابیات زیر ذوقافیتین است؟

- (الف) ای ز جود گفت آراسته ایوان کرم وی ز الطاف تو پیراسته دیوان نعم
(ب) خداوندا در توفیق بگشای نظامی را ره تحقیق بنمای
(ج) ای همه عالم بر تو بی‌شکوه رفعت خاک در تو بیش‌کوه
(د) چشم دولت، ز سواد قلمت، گشت منیر باغ دانش، ز سحاب کرم، گشت نضیر

۳۶- با توجه به وزن ابیات زیر، کدام واژه‌ها به ترتیب می‌توانند جاهای خالی را پر نمایند؟

هزارم ... می‌باشد که می‌گویم نهان دارم	لبم با هم نمی‌آید چو غنچه روز ...
... با کسی دارم کزو با خود نمی‌آیم	چو ... کز نشاط گل فراغ از آشیان دارد
(۱) راز، پذیرفتن، جسارت، طوطی	(۲) درد، بشکفتن، محبت، بلبل
(۳) رنج، پژمردن، نزاع، عاشق	(۴) زجر، بنهفتن، سلامی، عقاب

۳۷- مفهوم همه ابیات یکسان است، به جز:

(۱) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور	پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را
(۲) کی تو نهان بوده‌ای ز دیده که باشد	از در و دیوار جلو تو هویدا
(۳) شمع در پرده فانوس نماند پنهان	هرچه در دل بود از جبهه هویدا باشد
(۴) گویند خلق، آن که تو پنهانی از نظر	پنهان کجاست؟ آن که بود حکمش آشکار

۳۸- کدام گزینه مفهوم مشترکی با دیگر گزینه‌ها ندارد؟

(۱) کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم	عصا بیار که وقت عصا و انبان بود
(۲) از این زمانه جافی و گردش شب و روز	شگرف گشت صبور و صبور گشت شگرف
(۳) زمانه گشت چو عطار و خون هر سگ و خوک	فروخت بر همه و گفت مشک تاتاری است
(۴) کسی که خوش نبود خاطرش به شادی تو	نصیبش از خوشی و شادی زمانه مباد

۳۹- مفهوم بیت زیر با همه گزینه‌ها قرابت دارد؛ به جز:

«گر پای در دامن آری چو کوه»	سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»
(۱) اثر ز جنت در بسته در جهان گر هست	از آن کس است که بر روی خلق در بسته است
(۲) بس که بودم در ثبات باز عشقش همچو کوه	دامن خود را به پای خویش از لنگر زدم
(۳) گوشه عزلت گلستان است بر ارباب فقر	شیرمردان در قفس عیش نیستان می‌کنند
(۴) سر به جیب خویش دزدیدم، کلامی شد مرا	جمع کردم پای در دامن، پناهی شد مرا

۴۰- همه ابیات با بیت «ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست» تناسب معنایی دارند؛ به جز:

(۱) نی بیچاره چه داند که ره پرده چه باشد	دم نایی است که بیننده و داناست خدایا
(۲) نقش باشد پیش نقاش و قلم	عاجز و بسته چو کودک در شکم
(۳) حقیقت در نوای توست و در مینای می ساقی	حدیث واعظان گر نشنوی افسانه‌ای کمتر
(۴) ما چو چنگیم و تو زخمه می‌زنی	زاری از مانه تو زاری می‌کنی

کل کتاب

از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۴۱ تا ۴۵ «یا» به سؤال‌های ۴۶ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۴۱- به ترتیب، هر عبارت با کدام مفهوم مرتبط است؟

- هنگامی که بین خریدن کیف جدید برای مدرسه و یا پس‌انداز کردن پول خود برای خرید تلفن همراه، یکی را انتخاب می‌کنیم.

- زمانی که در مراسم عزاداری حضور پیدا می‌کنیم، لباس متناسب با آن مکان را به تن می‌کنیم.

- به جا آوردن رسم دید و بازدید اقوام و خویشان در ایام عید نوروز

(۱) آگاهانه بودن کنش - کنش فردی بیرونی - پدیده اجتماعی کلان و عینی

(۲) ارادی بودن کنش - کنش اجتماعی بیرونی - پدیده اجتماعی میانه و عینی

(۳) ارادی بودن کنش - کنش اجتماعی درونی - پدیده اجتماعی خرد و ذهنی

(۴) آگاهانه بودن کنش - کنش فردی درونی - پدیده اجتماعی خرد و عینی

۴۲- کدام گزینه به ترتیب درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- جهان اجتماعی پس از آن که تحقق پیدا کرد، پیامدها و الزام‌هایی را به دنبال می‌آورد که به هیچ‌وجه وابسته به قرارداد و اراده افراد نیست.

- جهان اجتماعی موجود، ممکن است از بسط جهان اجتماعی جدید جلوگیری کند.

- ارزیابی جهان‌های اجتماعی مختلف براساس آرمان‌ها، ارزش‌ها و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، صورت می‌گیرد.

- جهان متجدد، غرب قبل از قرون وسطی تاکنون یعنی جهان غرب چهارصد سال اخیر را در برمی‌گیرد.

(۲) غ - ص - ص - غ

(۱) ص - ص - غ - ص

(۴) غ - ص - ص - ص

(۳) ص - غ - ص - غ

۴۳- پاسخ هر یک از سؤالات زیر به ترتیب کدام است؟

- زبان فارسی به چه علت زبان دوم جهان اسلام قرار گرفت؟

- از مهم ترین پیامدهای انقلاب‌ها چیست؟

- هویت فرهنگی جهان اسلام از دیدگاه مستشرقان کدام است؟

(۱) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری اسلام - تحولات فکری - اساطیری

(۲) غنی بودن فرهنگ و زبان ایرانی - تحولات هویتی - توحیدی

(۳) مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری اسلام - تحولات هویتی - سکولار

(۴) غنی بودن فرهنگ و زبان ایرانی - تحولات فکری - اساطیری

۴۴- پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- چگونه جوامع مختلف، عقاید و ارزش‌های حقیقی را به قلمرو آرمانی، وارد می‌کنند؟

- کدام بخش‌های جهان اجتماعی، حق است؟

- چگونه فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی کاهش می‌یابد؟

- اشتراک پدیده‌های تکاثر و قبیله‌گرایی چیست؟

(۱) اعمال خود را براساس عقاید و ارزش‌های حقیقی سامان دهند. - از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد. - مردم مطابق آرمان‌های خود عمل کنند - آرمان‌های باطلی که درون قلمرو واقعی‌اند.

(۲) به عقاید و ارزش‌های حقیقی، ایمان آورند. - توان دآوری درباره فنون و روش‌های اجرایی را داشته باشد. - اعضای اجتماعی مطابق ارزش‌ها عمل کنند. - آرمان‌هایی که بیرون قلمرو واقعی هستند.

(۳) به عقاید و ارزش‌های حقیقی، ایمان آورند. - از نظر علمی صحیح و مطابق فطرت انسان باشد. - مردم، مطابق آرمان‌های خود عمل کنند. - ارزش‌ها و هنجارهای باطل هستند.

(۴) حقایق در قلمرو آرمانی آن‌ها قرار گیرد. - با روش‌های حسی و تجربی قابل دفاع باشد. - مردم، مطابق ارزش‌ها عمل کنند. - ارزش‌ها و هنجارهای باطل هستند.

۴۵- کدام گزینه به ترتیب درستی و یا نادرستی هر یک از موارد زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- شیوه سرمایه‌داری به معنای جست‌وجوی سود از طریق بازار است.

- سیاست، روزنه ورود استعمار و نابودی هویت اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود.

- مردم و دولت ایران می‌کوشند براساس عدالت، خودکفایی، خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی، درون‌گرایی در عین برون‌زایی، هویت اقتصادی نوینی را در این سرزمین پایه‌ریزی کنند.

- کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

(۴) ص - غ - غ - ص

(۳) غ - غ - ص - غ

(۲) ص - غ - ص - غ

(۱) ص - ص - غ - ص

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۴۱ تا ۴۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۴۶ تا ۵۰ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

۴۶- پاسخ صحیح هریک از پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- شاهنشاهی از چه طریقی شکل می‌گیرد؟

- امپریالیسم سیاسی چگونه شکل می‌گیرد؟

- کدام یک از ویژگی‌های دوران خلافت است؟

(۱) کشورگشایی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و فاطمیان ادامه یافت.

(۲) قدرت نظامی - شکسته شدن مقاومت فرهنگی منطقه - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

(۳) کشورگشایی - شکسته شدن مقاومت فرهنگی منطقه - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و فاطمیان ادامه یافت.

(۴) قدرت نظامی - اشغال نظامی جوامع ضعیف - از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

۴۷- تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، چه نتیجه‌ای برای این کشورها در پی دارد و انتقال برخی از صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده

از سوی کشورهای غربی با چه هدفی انجام می‌گیرد و نتیجه آن کدام است؟

(۱) موجب افزایش قدرت چانه‌زنی آن‌ها در اقتصاد جهانی می‌شود. - منافع بیش‌تر کشورهای استعمارگر - رشد و تحول کشورهای استعمارزده

(۲) موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. - استقلال یا تعدیل جهانی ثروت - رشد و تحول کشورهای استعمارزده

(۳) موجب افزایش قدرت چانه‌زنی آن‌ها در اقتصاد جهانی می‌شود. - استقلال یا تعدیل جهانی ثروت - کم شدن فاصله و وابستگی کشورهای غربی و

غیرغربی

(۴) موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. - منافع بیش‌تر کشورهای استعمارگر - حفظ شدن فاصله و وابستگی کشورهای

غربی و غیرغربی

۴۸- به ترتیب هر یک از موارد زیر، پیامد کدام بحران و چالش در جوامع غربی است؟

- همواره قشرهای فقیر و ضعیف جامعه را مورد هدف قرار می‌دهد.

- در صورت ناتوانی در کنترل، می‌تواند به فروپاشی حکومت، منجر شود.

- جنبش وال استریت

(۱) فقر و غنا - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - بحران محیط زیست

(۲) فقر و غنا - بحران محیط زیست - فقر و غنا - بحران محیط زیست

۴۹- در ارتباط با بحران محیط‌زیست، کدام مورد نادرست است؟

(۱) این بحران، به تدریج به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی منجر شده است.

(۲) برخی، آن را مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم دانسته‌اند.

(۳) شهرهای صنعتی، نخستین مراکزی بودند که با این بحران مواجه شدند.

(۴) بحران‌های زیست‌محیطی به مناطق صنعتی و شهرهای بزرگ، محدود می‌شوند.

۵۰- «اصالت بخشیدن به انسان دنیوی در طول قرن بیستم»، «بازگشت نگاه معنوی در فرهنگ غرب» و «افول روشنگری» به ترتیب به چه چیزی منجر شد؟

(۱) بحران معرفتی - افول بازار معنویت‌های کاذب - شکاکیت و انکار حقیقت

(۲) مرگ آرمان‌ها و امیدها - پساکولاریسم - شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن

(۳) پوچ‌گرایی - بازگشت به هویت فرهنگی و تاریخی در جوامع غربی - عبور از اصول جهان مدرن

(۴) خرافه‌پرستی - جست‌وجوی سنت‌های قدسی توسط مهاجران ساکن کشورهای غربی - نادیده گرفتن وحی و شهود

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۵۱- روان‌شناسی در مواجهه با این مسئله که برخی از دانش‌آموزان در زمان امتحان دچار اضطراب می‌شوند، این پاسخ احتمالی را ارائه کرده است که:

«انتظارات غیر واقع‌بینانه والدین از فرزندان، موجب اضطراب امتحان می‌شود.» کدام مورد در رابطه با پاسخ او، درست است؟

- (۱) پاسخ صحیح، خردمندانه و پذیرفته‌شده‌ای در مورد تبیین اضطراب امتحان است.
- (۲) قانونی درباره اضطراب است که با ترکیب قوانین و اصول مختلف به‌دست آمده است.
- (۳) نظریه‌ای است که توضیح می‌دهد چرا و در چه شرایطی اضطراب امتحان رخ می‌دهد.
- (۴) بیان علمی است که درستی یا نادرستی آن باید از طریق تجربی، مورد آزمون قرار بگیرد.

۵۲- تمامی عبارات زیر از منظر علم روان‌شناسی درست‌اند؛ به‌جز ...

- (۱) تمامی اشکال شناخت عالی از جمله حل مسئله، استدلال، قضاوت و تصمیم‌گیری را ذیل استفاده از اطلاعات حافظه می‌توان گنجاند.
- (۲) اگر شخص بر پردازش مفهومی تکیه کند، نمی‌تواند درک تمام و کمالی از ویژگی‌های حسی محرک داشته باشد.
- (۳) احساس جزء شناخت پایه محسوب نمی‌شود، اما حافظه، ادراک و توجه را می‌توان جزء شناخت پایه محسوب کرد.
- (۴) شناخت پایه شامل انتخاب یک یا چند محرک از میان محرک‌های موجود، معنابخشی و تفسیر این محرک‌ها و نگهداری این تفسیرها در حافظه است.

۵۳- کدام مورد به‌ترتیب، مربوط به «رشد شناختی نوجوان» و «رشد هیجانی کودک» است؟

- (۱) توانایی در نظر گرفتن حالت‌های بالقوه هر موقعیت - تحریک‌پذیری بیشتر به سبب تغییرات فیزیولوژیکی
- (۲) انتخاب ظرف خوراکی بزرگ‌تر - بازی همراه با هم‌سالان خود اما به صورت انفرادی و موازی
- (۳) عدم پختگی لازم در به‌کارگیری توانمندی‌های شناختی - شکل‌گیری هیجان‌های مرکب با رشد آگاهی
- (۴) توانایی قضاوت بهتر در مورد مسائل ارزشی و دینی - جهت‌دهی به هیجانات با دریافت بازخورد از اطرافیان

۵۴- در رابطه با توانایی‌های زبانی کودک، کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) در یک خانواده پرجمعیت نسبت به یک خانواده تک‌فرزندی، کودکان در سنین پایین‌تری شروع به صحبت می‌کنند.
- (۲) در خانواده‌های پرجمعیت کودکان لغات بیشتری می‌آموزند.
- (۳) توانایی‌های زبانی، در حیطه رشد شناختی دوره کودکی قرار می‌گیرد.
- (۴) عوامل محیطی مثل اسباب‌بازی‌ها در تسلط کودکان بر لغات تأثیر بسزایی دارند.

۵۵- موارد زیر به‌ترتیب، به کدام عوامل دخیل در فراموشی مربوط هستند؟

- (الف) آرش دوستش را که با او دعوا کرده بود، پس از سال‌ها در مسیر رفتن به مدرسه می‌بیند؛ ولی هر چه فکر می‌کند نمی‌تواند نام او را به‌خاطر بیاورد.
- (ب) دانش‌آموزانی که پس از یک ساعت درس خواندن یک ربع استراحت می‌کنند، نسبت به دانش‌آموزانی که بدون استراحت درس می‌خوانند عملکرد بهتری دارند.

(ج) دانش‌آموزی کل تعطیلات نوروز را در سفر و تفریح سپری کرده است و اصلاً درس نخوانده است. در امتحانش بعد از تعطیلات نوروز نمره خوبی نمی‌گیرد.

- (۱) گذشت زمان - تداخل اطلاعات - مشکلات مربوط به نشانه‌های بازایی
- (۲) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - عدم رمزگردانی
- (۳) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات
- (۴) گذشت زمان - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی

۵۶- متن زیر به کدام یک از موارد مربوط می‌شود؟

«فردی به نام تیموتی در سال ۱۹۸۶ متهم به قتل وحشیانه یک مادر و دو دختر جوان شد؛ شواهد فیزیکی علیه او نبود، اما شاهدان عینی به حضور او در صحنه جنایت شهادت داده بودند، قبل از این که حکم اعدام او اجرا شود، مشخص شد او گناهکار نبوده است و شاهدان عینی به غلط گزارش مشاهده او را داده‌اند.»

(۱) از دست دادن محرک (۲) حافظه کاذب (۳) عدم رمزگردانی (۴) تداخل اطلاعات

۵۷- به ترتیب درستی یا نادرستی عبارتهای زیر در کدام گزینه آمده است؟

- کسی که می‌گوید «اگر خوب تمرین کنم، عروض سماعی را می‌آموزم.» اسناد درونی، پایدار و قابل کنترل دارد.

- اگر کسی معتقد باشد بین تلاش و نتیجه، رابطه کمی وجود دارد، دچار درماندگی آموخته شده می‌شود.

- وقتی کشتی گیر احساس کند برد حریف بسیار قوی تر از او است، دچار فشار روانی می‌شود.

- دانش آموزی که برای کنکور برنامه ریزی می‌کند، از روش مقابله‌ای سازگارانه بلندمدت استفاده کرده است.

(۱) نادرست - نادرست - درست - درست (۲) نادرست - درست - درست - درست

(۳) نادرست - نادرست - نادرست - درست (۴) درست - نادرست - درست - نادرست

۵۸- در کدام موقعیت، فرد دچار تعارض می‌شود؟

(۱) با یک امر ناخوشایند روبه‌رو است و می‌تواند آن را انتخاب نکند. (۲) با یک امر ناخوشایند روبه‌رو است که نمی‌تواند آن را انتخاب کند.

(۳) با دو امر خوشایند روبه‌رو است و می‌تواند هر دو را انتخاب کند. (۴) با دو امر خوشایند روبه‌رو است و مجبور است یکی را انتخاب کند.

۵۹- آقای عقیلی بعد از ۴ بار شرکت در آزمون وکالت و رد شدن در آن، تصمیم می‌گیرد دیگر در این آزمون شرکت نکند و وکالت را به کلی فراموش کند،

کدام عامل نگرشی در شکل‌دهی به رفتار او تأثیرگذار بوده است؟

(۱) ادراک کارایی کاذب (۲) ناهماهنگی شناختی (۳) درماندگی آموخته شده (۴) اسناد غیرقابل کنترل

۶۰- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

(۱) ابراز رضایت بیشتر از حضور دیگران، با دانش و تجربه بالاتر در حل مسئله رابطه مستقیم دارد.

(۲) در روش خرد کردن مسئله، فرایند راه حل مبتنی بر نظر شخصی بوده و اجرای آن دستیابی به راه حل را تضمین نمی‌کند.

(۳) تجربه گذشته بر توانایی ما در حل مسئله تأثیرگذار است و استفاده از آن همواره راه حل را آسان می‌کند.

(۴) چهل نسبت به راه حل مسائل، باعث ایجاد تصور منفی نسبت به مسائل می‌شود.

کتاب‌های آی‌اس‌سی را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۴/۹/۲۱

آزمون ویژه ۲۱ آذرماه ۱۴۰۴

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

۷۰ سؤال در ۶۰ دقیقه

ساعت ۹ تا ۱۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه و منطق	۶	۵	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱)	۲۰	۶۱	۸۰	۲۰
۲		تاریخ (۱)	۵	۸۱	۸۵	۵
۳		تاریخ (۲)	۵	۸۶	۹۰	
۴		جغرافیای ایران	۵	۹۱	۹۵	۵
۵		جغرافیا (۲)	۵	۹۶	۱۰۰	
۶		منطق	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۷		فلسفه یازدهم	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۸		اقتصاد	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰

کل کتاب

باسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنْ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٦١ - ٦٩)

٦١- ﴿وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ﴾:

(۱) او کسی است که توبه را از بندگان پذیرش می کند و گناهانشان را عفو می کند و می داند آنچه را انجام می دهند!

(۲) اوست که پذیرنده توبه از بندگان خویش است و از گناهان گذشت می کند و آگاه است از آنچه انجام می دهید!

(۳) او کسی است که توبه را از بندگان خویش می پذیرد و از بدی ها در می گذرد و آنچه را که انجام می دهید می داند!

(۴) خدا کسی است که از بندگان توبه را می پذیرد و بخشنده گناهان آنهاست و آنچه را انجام می دهید می داند!

٦٢- «تُقَدِّمُ المرافقُ العامَّةُ خدماتَ مهمَّةَ للنَّاسِ يوميًّا، فَتُضَيِّءُ بيوتَهُم بِالكَهْرِبَاءِ وَ تَرْبِطُهُم بِالْآخِرِينَ عِبْرَ الشَّوَارِعِ فَلَا يُمَكِّنُ

لِلْمُجْتَمَعِ أَنْ يَعِيشَ بِدُونِهَا.»:

(۱) تأسیسات عمومی خدمات مهمی را به مردم ارائه می دهد، هر روز خانه هایشان با برق روشن می شود و آنان را به وسیله

خیابان ها به دیگران مرتبط می کند، بنابراین جامعه نمی تواند بدون آنها زندگی کند.

(۲) تأسیسات عمومی خدمات های مهمی را هر روز به مردم ارائه می کند، خانه هایشان را با الکتریسیته نورانی می نماید و آنان را

از راه خیابان ها به دیگران مربوط می نماید، پس امکان ندارد جامعه بدون آنها به زندگی ادامه دهد.

(۳) روزانه خدمات مهمی از طریق تأسیسات عمومی به مردم ارائه می گردد، خانه هایشان با برق روشن می شود و آنان از طریق

خیابان ها به سایرین وصل می شوند، بنابراین جامعه نمی تواند بدون آنها زنده بماند.

(۴) تأسیسات عمومی خدمات های مهمی را روزانه به مردم ارائه می دهد، خانه هایشان را با برق روشن می کند و آنان را از طریق

خیابان ها به سایرین وصل می نماید، پس جامعه امکان ندارد بدون آنها زندگی کند.

۶۳- « ظَنَّ أَهْلُ الْقَرْيَةِ أَنَّ خَبَرَ مَطَرِ السَّمَكَ مُبَالِغَةٌ، وَلَكِنَّهُمْ تَحَيَّرُوا جَمِيعاً عِنْدَ رُؤْيَا تَسَاقُطِ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ. »:

(۱) مردم روستا گمان کردند که خبر بارش ماهی اغراق است، اما هنگام دیدن فروریختن ماهی‌ها از آسمان همگی متحیر شدند.

(۲) مردم روستا تصور کردند که خبر بارش ماهی بزرگ‌نمایی است، ولی وقتی افتادن ماهی‌ها از آسمان را دیدند، شگفت‌زده

شدند.

(۳) اهالی روستا خیال کردند که خبر بارش ماهی اغراق‌آمیز است، اما با دیدن پایین‌افتادن ماهی‌ها از آسمان همگی سردرگم

گشتند.

(۴) اهالی روستا پنداشتند خبر بارش ماهی مبالغه است، اما وقتی مشاهده کردند که ماهی‌ها همگی از آسمان سقوط می‌کنند،

متحیر ماندند.

۶۴- « تَتَمَتَّعُ الدَّلَافِيُّ بِذَاكِرَةِ قَوِيَّةٍ وَ قَدْرَةٍ عَلَى التَّلَعُّمِ بِسُرْعَةٍ، وَ هَذَا يَجْعَلُهَا مُمَيَّزَةً بَيْنَ الْحَيَوَانَاتِ الْبَحْرِيَّةِ. »:

(۱) دلفین‌ها حافظه قدرتمندی دارند و به سرعت یاد می‌گیرند و این تفاوت آن‌ها با دیگر حیوانات موجود در دریا است.

(۲) دلفین‌ها از حافظه قوی و توانایی یادگیری سریعی بهره می‌برند و این آن‌ها را در میان حیوانات دریایی متمایز می‌کند.

(۳) دلفین‌ها از حافظه خوب و قدرت یادگیری سریعی برخوردارند و همین آنان را بین سایر حیوانات دریایی شاخص می‌سازد.

(۴) دلفین‌ها از حافظه قوی و قدرت یادگیری با سرعتی سود می‌برند و این باعث می‌شود در میان حیوانات دریایی متمایز باشند.

۶۵- « قَدْ وَضَعُوا لَوْحَاتٍ تَحْذِيرِيَّةً فِي الْبَسَاتِينِ كُتِبَتْ عَلَيْهَا: هَذِهِ الْمِيَاهُ لَيْسَتْ مُنَاسِبَةً لِلشَّرْبِ. »:

(۱) در بوستان‌ها تابلوهای هشدارآمیز قرار داده شده که روی آن نوشته شده است: این آب برای آشامیدن مناسب نیست.

(۲) گاهی در پارک‌ها تابلوهایی هشدارآمیز قرار می‌دهند که روی آن‌ها نوشته‌اند: این آب‌ها مناسب آشامیدن نیستند.

(۳) تابلوهایی هشدارآمیز را در بوستان‌ها قرار داده‌اند که رویشان نوشته شده است: این آب‌ها برای آشامیدن مناسب نیست.

(۴) تابلوهای هشدارآمیز را در پارک‌ها قرار داده‌اند که روی آن نوشته‌اند: این آب‌ها برای آشامیدن مناسب نیستند.

۶۶- عَيْنَ الصَّحِيح:

(۱) حَيَّرَتِ النَّاسَ ظَاهِرَةُ مَطَرِ السَّمَكِ الَّتِي كَانَتْ تَحْدُثُ سَنَوِيًّا. : پدیده باران ماهی که سالیانه اتفاق می افتاد مردم را شگفت زده می کرد.

(۲) كَانَ النَّاسُ فِي الْهِنْدُورَاسِ يُلاحِظُونَ ظَاهِرَةَ مَطَرِ السَّمَكِ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ أحيانًا. : در هندوراس مردم پدیده باران ماهی را دو بار در سال مشاهده می کنند.

(۳) أَرْسَلَ الْعُلَمَاءُ فَرِيقًا لِيَتَعَرَّفُوا عَلَى الْأَسْمَاكِ الَّتِي كَانَتْ تَسَاقَطَتْ عَلَى الْأَرْضِ. : دانشمندان تیمی را فرستادند تا ماهیانی که روی زمین ریخته شده بودند را بررسی کنند.

(۴) تِلْكَ الْأَسْمَاكِ تَتَعَلَّقُ بِمِياهِ الْمَحِيطِ الْأَطْلَسِيِّ الَّذِي يَبْعُدُ مائَتِي كيلومترٍ عَنِ الْهِنْدُورَاسِ. : آن ماهی ها متعلق به آب های اقیانوس اطلس بود که دویست کیلومتر از هندوراس فاصله دارد.

۶۷- عَيْنَ الْخَطَأ:

(۱) فَرُغْتَ غُرْفَتِي مِنَ الضَّيُوفِ، : اتاقم از میهمانان خالی شد،

(۲) دَعَانِي أَبِي وَ تَكَلَّمْ مَعِيَ بِكَلَامٍ طَيِّبٍ، : پدرم را صدا زدم و با سخنی نیکو با من صحبت کرد،

(۳) إِنِّي لَا أُنْسِي نَصَائِحَ الذَّهْبِيَّةِ، : من نصیحت های طلایی او را از یاد نمی برم،

(۴) وَ أَعْمَلُ بِهَا كَجَواهِرٍ يُدْرِكُ قِيمَةَ الذَّهَبِ! : و به آن ها عمل می کنم، هم چون جواهر فروشی که ارزش طلا را می فهمد!

۶۸- « لوله های انتقال فرآورده های نفت با شیرهایی بزرگ باز و بسته می شود! » عَيْنَ الصَّحِيح:

(۱) تَفْتَحُ وَ تُغْلِقُ حَنْفِيَّاتٍ كَبِيرَةً الْأُنَابِيبَ نَقْلِ مُشْتَقَّاتِ النَّفْطِ.

(۲) تُفْتَحُ وَ تُغْلِقُ أَنْابِيبُ نَقْلِ مُشْتَقَّاتِ النَّفْطِ بِحَنْفِيَّاتٍ كَبِيرَةٍ.

(۳) حَنْفِيَّاتٌ كَبِيرَةٌ تَفْتَحُ وَ تُغْلِقُ أَنْبُوبَ نَقْلِ مُشْتَقَّاتِ النَّفْطِ.

(۴) يُفْتَحُ وَ يُغْلِقُ أَنْبُوبُ نَقْلِ مُشْتَقَّاتِ النَّفْطِ بِالْحَنْفِيَّاتِ كَبِيرَةٍ.

۶۹- عین غیر المناسب فی المفهوم:

(۱) «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ»: شکاریم یکسر همه پیش مرگ!

(۲) «وَ اجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ»: نام بلند به که بام بلند!

(۳) مَنْ طَلَبَ شَيْئًا وَ جَدَّ وَجَدَ: نابرده رنج گنج میسر نمی شود!

(۴) ثَمَرَةُ الْعِلْمِ إِخْلَاصُ الْعَمَلِ: بار درخت علم ندانم به جز عمل!

■ ■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۷۰ - ۷۴) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

إِنَّ الصَّبْرَ مُصْداقٌ بَارِزٌ مِنْ مُصَادِقِ إِسْتِعْمَالِ الْإِرَادَةِ الْإِنْسَانِيَّةِ، فَذُو الْإِرَادَةِ الْقَوِيَّةِ يُمْكِنُ لَهُ أَنْ يَصْبِرَ وَ يَتَحَمَّلَ مُرَارَةَ الصَّبْرِ وَ حُلَاوَتَهُ. مِنَ الْجَدِيرِ بِالذِّكْرِ أَنَّ هُنَاكَ نَوْعَيْنِ مِنَ الصَّبْرِ: صَبْرٌ بَدُونِ أَيْ عَمَلٍ، وَ صَبْرٌ عَلَى الْعَمَلِ وَ مُوَاسَلَتِهِ، وَ الصَّبْرُ بِلَا عَمَلٍ هُوَ تَرْكُ الْمَسْئُولِيَّاتِ وَ الْوَاجِبَاتِ، أَمَّا الصَّبْرُ المَقْرُونُ بِالْعَمَلِ فَهُوَ الصَّبْرُ الْحَقِيقِيُّ... قَدْ يَصْبِرُ الْمَرْءُ عَلَى عَمَلٍ وَاحِدٍ فَيُكْمِلُهُ، وَلَكِنَّهُ قَدْ يَفْقِدُ الصَّبْرَ فَلَا يَسْتَطِيعُ مُتَابَعَةَ سُلْسَلَةِ أَعْمَالِهِ فِي يَوْمِهِ أَوْ عَمَرِهِ فَيَفْشَلُ، فَلْيَصْبِرِ الْإِنْسَانُ عَلَى الْعَمَلِ الْوَاحِدِ، إِضَافَةً إِلَى هَذَا يَجِبُ الصَّبْرُ عَلَى إِنجَازِ سُلْسَلَةِ الْأَعْمَالِ الأخرى الَّتِي يَكُونُ الْعَمَلُ الْوَاحِدَ حَلْقَةً مِنْهَا.

يُقَالُ أَنَّ إِمْبَرَاطُورَ الصِّينِ سَأَلَ شَابًّا عَنْ السَّرِّ فِي انْتِصَارِهِ وَ سَعَادَتِهِ، فَقَالَ الشَّابُّ: الصَّبْرُ الصَّبْرُ... وَ كَرَّرَ كَلِمَةَ الصَّبْرِ

مِائَةً مَرَّةً!

۷۰- عین الخطأ:

(۱) تتجلى إرادة المرء في الصَّبْر على ما يقوم به طوال الحياة!

(۲) إِنَّ الْأَعْمَالِ فِي الْحَيَاةِ بِحَاجَةٍ إِلَى عِنَصْرِ الصَّبْرِ مَهْمَا كَانَتْ كَبِيرَةً أَوْ صَغِيرَةً!

(۳) الصبر دون العمل يمكن أن ينفع المرء ولكن من الأرجح أن يقترن الصبر بالعمل!

(۴) لا يمكن أن نحصد المحاصيل إلا بعد أن نصبر لمدة معينة، و الأعمال كلها على هذا!

۷۱- عَيْنُ الْخَطَا عَنْ الشَّابِّ الصِّينِيِّ:

- (۱) إِنَّ الصَّبْرَ هُوَ الْعَامِلُ الْوَحِيدُ لِنَجَاحِهِ فِي الْحَيَاةِ!
- (۲) إِنَّهُ كَانَ يَصْبِرُ عَلَى عَمَلِهِ وَ مُوَاسَلَتِهِ صَبْرًا حَقِيقِيًّا!
- (۳) إِنَّ الصَّبْرَ يَظْهَرُ فِي عَمَلِهِ وَ سُلُوكِهِ وَ كَلَامِهِ أَيْضًا!
- (۴) إِنَّهُ وَاصِلُ طَرِيقِهِ نَحْوَ النِّجَاحِ وَ قَدْ وَجَدَ أَسْرَارَ النِّجَاحِ!

۷۲- عَيْنَ مَا لَمْ يُذَكَّرْ فِي النَّصِّ:

- (۱) أَيَّ صَبْرٍ يُوَدِّي إِلَى السَّعَادَةِ؟!
- (۲) أَيَّ صَبْرٍ هُوَ الْمَطْلُوبُ؟!
- (۳) كَيْفَ يُوَاصِلُ النَّاجِحُونَ سِلْسِلَةَ الْأَعْمَالِ؟!
- (۴) كَيْفَ يَكْتَسِبُ الْمَرْءُ الْقُدْرَةَ عَلَى الصَّبْرِ؟!

■ عَيْنُ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۷۳ وَ ۷۴)

۷۳- « اسْتِعْمَال - يَتَحَمَّل - الْمُقْرُون - يَصْبِر »:

- (۱) يَتَحَمَّلُ: فَعْلٌ مُضَارِعٌ - لِلْمُفْرَدِ الْمَذَكَّرِ الْغَائِبِ - مُزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ مِنْ بَابِ تَفَعَّلَ - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلٌ
- (۲) الْمُقْرُونُ: مُفْرَدٌ مَذَكَّرٌ - اسْمٌ مَفْعُولٌ (مَصْدَرُهُ: اقْتِرَانٌ) - مَعْرَفٌ بِأَلٍ - مُعْرَبٌ / صِفَةٌ، وَ مُوصُوفُهَا: الصَّبْرُ
- (۳) يَصْبِرُ: مُضَارِعٌ - مُجَرَّدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَصْدَرُهُ: صَبْرٌ، دُونَ حَرْفِ زَائِدٍ) - لَازِمٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ: الْإِنْسَانُ، حَرْفُ اللَّامِ فِيهِ يَدُلُّ

على الأمر

- (۴) اسْتِعْمَالُ: اسْمٌ - مُصَدَّرٌ (مِنْ فَعْلٍ مُزِيدٍ ثَلَاثِيٍّ، وَ لَهُ ثَلَاثَةُ حُرُوفٍ زَائِدَةٍ) - مُعْرَبٌ / مُضَافٌ إِلَيْهِ وَ مُجْرُورٌ بِالْكَسْرِ، وَ

مضافه: مصاديق

۷۴- « إِنْجَاز - الأُخْرَى - يُقَال - كَرَّر »:

- (۱) إِنْجَاز: اسم - مصدر (من باب افعال، التَّوْن من حروفه الأَصْلِيَّة) - معرب / مجرور بحرف الجرّ
- (۲) الأُخْرَى: اسم تفضيل - مفرد مؤنث (على وزن: فُعْلَى) - معرفة - معرب / صفة؛ و موصوفها: الأعمال
- (۳) يُقَال: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي، و له حرف زائد واحد - مجهول / الجملة إسمية
- (۴) كَرَّر: فعل ماض - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل، بزيادة حرف زائد واحد) - معلوم - متعدّد / مفعوله: كلمة

■ ■ عَيِّن المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٧٥ - ٨٠)

۷۵- عَيِّن الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (۱) لَا يَجُوزُ الإِصْرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ لِأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ!
- (۲) فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ!
- (۳) أَحِبَّ الدُّلْفَيْنِ لِأَنَّهُ حَيَوَانٌ ذَكِّيٌّ يُحِبُّ مُسَاعِدَةَ الْإِنْسَانِ!
- (۴) إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي بِمُدَارَةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ!

۷۶- عَيِّن فعلاً مزيداً له حرفان زائدان:

- (۱) لِمَ لَا يَحَاوِلُ أَصْدِقَاؤُنَا مَعْرِفَةَ سِرِّ ظَوَاهِرِ الْعَالَمِ الْعَجِيبَةِ!
- (۲) سَمَّيْتُ هَذَا الطَّالِبَ السَّاعِي أَعْجُوبَةً لِمَ نَعْرِفُهَا حَتَّى الْآنَ!
- (۳) أَتَعْلَمُ أَنَّ أَحَدَ أَوْلَادِهِ قَدْ اسْتَشْهَدَ فِي مِيَادِينِ الْحَرْبِ!
- (۴) سَنَشْتَرِي مِنَ السُّوقِ كُلَّ مَا نَحْنُ بِحَاجَةٍ إِلَيْهِ لِلسَّفَرِ!

۷۷- عَيْنُ الْفَعْلِ الَّذِي يُمْكِنُ قِرَاةُ مَعْلُومًا وَ مَجْهُولًا:

- (۱) قطرات المطر في السماء ترى بوضوح.
- (۲) لا تسمح في حياتك أن تفقد الفرص.
- (۳) صوت الأم الحنون يسمع في الغابة.
- (۴) بنيت الغرف الخشبية قبل خمس سنوات.

۷۸- عَيْنُ الْخَطَا فِي بِنَاءِ الْمَجْهُول:

- (۱) أطلق الأمير الأسير بالرفقة. ← أطلق الأسير بالرفقة.
- (۲) استرجع التلميذ الكتاب مني. ← استرجع الكتاب مني.
- (۳) حير نزول الأسماك الناس سنوات طويلة. ← حير الناس سنوات طويلة.
- (۴) يجذب هذا الأثر الجميل السائحين من كل العالم. ← يجذب السائحين من كل العالم.

۷۹- عَيْنُ ضَمِيرِ «الْيَاءِ» يَخْتَلِفُ مَحَلَّهُ الْإِعْرَابِي:

- (۱) أسأل الله أن يجعل نصيباً لكل من ضرني في هذه الحياة.
- (۲) اليوم تكلمت مع أحد المعلمين فقل حزني بكلامه الهادي.
- (۳) ما أجمل أن أشاهد مرافقين قد شجعوني على مواصلة هذا الطريق.
- (۴) نادتني الحياة و قالت: أيها الإنسان، كن بسمة أمل في قلب محزون.

۸۰- عَيْنُ مَا فِيهِ حُرْفَانِ لِلجَرِّ يَتَرَادِفَانِ فِي الْمَعْنَى:

- (۱) أستعين بالله في جميع أموري الهامة.
- (۲) لنا معلم يتكلم عن سر النجاح في الحياة.
- (۳) قد عاش أبائنا بإحدى المناطق الجميلة في هذه البلاد.
- (۴) قد استخدمنا أحدث التقنيات لتسهيل الحياة منذ القديم.

کل کتاب

از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۸۱ تا ۸۵ «یا» به سؤال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۱)

۸۱- کدام گزینه تحلیل درستی از متن زیر ارائه می‌دهد؟

«در نبرد دریایی سالامیس نیروی دریایی ایران، برخلاف کشتی‌های یونانی که آرایش صف را اختیار کرده بودند، به دلیل تنگی جا به‌طور ستونی اقدام به

حمله کرد و ناگهان زیر آتش نیروهای دشمن قرار گرفت. در این نبرد بیش از نیمی از کشتی‌های ایران و دو سوم کشتی‌های یونان نابود شدند؛ سپس

سپاه ایران اقدام به عقب‌نشینی کرد.»

(۱) با پیشرفت و تکامل شیوه‌های پژوهش در تاریخ، مورخان به اهمیت استفاده از نقشه‌ها پی برده‌اند.

(۲) عوامل طبیعی و جغرافیایی بر سرنوشت برخی از رویدادهای مهم تاریخی، تأثیر چشمگیری داشته‌اند.

(۳) روند تأثیر رویدادهای تاریخی در شکل‌گیری و توسعه تمدن‌های باستانی قابل توجه بوده است.

(۴) وقایع تاریخی براساس زمان وقوع آن‌ها، توصیف و تحلیل می‌شوند و در مطالعه و پژوهش اهمیت دارند.

۸۲- کدام عبارت‌ها در رابطه با نظام سیاسی و اداری ایران باستان صحیح ذکر شده است؟

(الف) در حکومت اشکانی اعضای دو مجلس، در اداره کشور سهیم بودند و در تعیین جانشین پادشاه و تصمیم‌گیری برای جنگ و صلح نقش داشتند.

(ب) در رأس تشکیلات اداری و سیاسی هخامنشیان، وزیر بزرگ قرار داشت که از اختیارات فراوانی در اداره امور کشور برخوردار بود.

(ج) سلوکیان، قلمرو خود را به تعدادی شهری یا ساتراپی تقسیم کردند.

(د) پادشاهان ساسانی به منظور افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، اداره آن‌ها را در اختیار حاکمان محلی قرار داده بودند.

(۲) «ج» و «د»

(۱) «الف» و «ب»

(۴) «ب» و «د»

(۳) «الف» و «ج»

۸۳- وجه اشتراک آثار نقره‌ای عهد ساسانی با آثار هنری هخامنشی، کدام است؟

(۱) برای مصرف طبقه بالا و خاندان پادشاهی تولید شده‌اند.

(۲) مانند سنگ‌نگاره‌ها موضوعات غالباً سیاسی را بازتاب می‌دهند.

(۳) برای تزئین آن‌ها از عناصر موجود در طبیعت استفاده شده است.

(۴) ترکیب هنرمندانه سبک‌های هنری اقوام تابع امپراتوری هستند.

۸۴- کدام گزینه درباره دستاوردهای صنعت بافندگی در تاریخ ایران، مطلب درستی را تدوین کرده است؟

الف: قالی بهارستان که اعراب مسلمان از کاخ تیسفون به غنیمت گرفتند.

ب: از پارچه‌ها و بافته‌های این عصر، به جز قالی پازیریک چیزی باقی نمانده است.

ج: با واردات ابریشم خام از چین و کوچاندن بافندگان از قلمروی روم، کارگاه‌های بافندگی متعددی ایجاد شد.

(۱) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج»، مربوط به دوره حکومت هخامنشی هستند.

(۲) مورد «ج» برخلاف «الف» و «ب»، مربوط به دوره حکومت هخامنشی است.

(۳) موارد «الف» و «ب» برخلاف «ج»، مربوط به دوره حکومت ساسانی هستند.

(۴) مورد «ب» برخلاف «الف» و «ج»، مربوط به دوره حکومت هخامنشی است.

۸۵- کدام گزینه تأخر و تقدم زمانی وقوع رویدادهای دوره ساسانیان را از چپ به راست به درستی نشان می‌دهد؟

الف) فتح مصر

ب) آغاز جنبش مزدک

ج) شکست سپاه ساسانی در جنگ نهاوند

د) شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران توسط شاپور دوم

ه) صلح خسرو انوشیروان با روم

(۲) $\xrightarrow{\text{ب} \quad \text{د} \quad \text{ه}} \text{الف} \quad \text{ج}$

(۱) $\xrightarrow{\text{د} \quad \text{ه} \quad \text{ج}} \text{الف} \quad \text{ب}$

(۴) $\xrightarrow{\text{ه} \quad \text{ب} \quad \text{ج}} \text{الف} \quad \text{د}$

(۳) $\xrightarrow{\text{الف} \quad \text{ج} \quad \text{ه}} \text{ب} \quad \text{د}$

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.

تاریخ (۲)

۸۶- کدام یک از عبارت‌های زیر، در رابطه با «اندلس» صحیح ذکر شده است؟

الف) این شهر در زمان بنی‌امیه فتح شد.

ب) در زمان منصور عباسی این شهر تحت فرمان عباسیان درآمد.

ج) در قرن ۱۱ میلادی، ضعف و اختلافات داخلی حاکمان مسلمان در اندلس، باعث شد بخش‌های وسیعی از این سرزمین به تصرف مسیحیان

دربیاید.

د) دانشمندان اروپایی در عصر رنسانس، با دستاوردهای فکری و فرهنگی جهان اسلام آشنا شدند.

(۲) «الف» و «د»

(۱) «الف» و «ج»

(۴) «ج» و «د»

(۳) «ب» و «ج»

۸۷- کدام گزینه تقدم زمانی رویدادهای دوره صفویه را به‌ترتیب از راست به چپ صحیح نشان می‌دهد؟

الف) نبرد با سلطان سلیم پادشاه عثمانی

ب) انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان

ج) بیرون راندن پرتغالی‌ها از خلیج فارس

د) بازپس‌گیری قندهار از گورکانیان هند

(۲) الف - ب - ج - د

(۱) الف - ب - د - ج

(۴) ب - الف - ج - د

(۳) ب - الف - د - ج

۸۸- پیرامون عصر مغول - تیموری، موارد کدام گزینه به‌ترتیب، نمودار زیر را از چپ به راست تکمیل می‌کنند؟

(۱) کوشش‌های خواجه نصیرالدین طوسی - گسترش تشیع در ایران - فاصله گرفتن مغول‌ها از آیین شَمَنی - رشد و رونق علوم مختلف

(۲) تسامح و تساهل دینی مغول‌ها - مسلمان شدن ایلخانان و امیران مغول توسط بزرگان ایرانی - احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران -

تجمّع دانشمندان مختلف در رصدخانه مراغه

(۳) تسامح و تساهل دینی مغول‌ها - گسترش تصوف و فعالیت‌های صوفیانه - تألیف آثار تاریخی مهم نظیر تاریخ جهانگشا - تلاش طریقت صفوی برای

کسب قدرت

(۴) کوشش‌های خواجه نصیرالدین طوسی - اتحاد اهل تشیع و تسنن برای مسلمان کردن مغول‌ها - افزایش نفوذ اهل تصوف برای کسب قدرت - رشد

و رونق علوم مختلف

۸۹- کدام گزینه دربارهٔ روابط ایران با خلیفهٔ عباسی در زمان سه سلسلهٔ غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان صحیح آمده است؟

(۱) هر سه سلسله از ابتدای تأسیس حکومت خود، مطیع امر خلیفهٔ عباسی بودند و همچنین ادارهٔ امور را با نظر و فرمان خلیفه پیش می‌بردند.

(۲) محمود غزنوی از ابتدا در پی کسب حمایت خلیفهٔ عباسی برآمد؛ اما در ادامه، بسیاری از اقدامات سیاسی - مذهبی خود را در جهت مبارزه با

خلافت عباسی انجام می‌داد.

(۳) طغرل سلجوقی، خلیفهٔ عباسی را از تسلط آل بویهٔ شیعه‌مذهب درآورد و خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید.

(۴) در زمان سلطان محمد خوارزمشاه، خلیفهٔ عباسی که درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، حکومت خوارزمشاهیان را تأیید کرد و

دستور داد که نام وی را در خطبه بخوانند.

۹۰- در کدام مقطع از تاریخ اسلام در فاصلهٔ سال‌های ۱۳ تا ۱۳۱ هجری قمری، نحوهٔ توزیع عطایا متفاوت بود؟

(۲) از سال ۳۵ تا ۴۰ هجری قمری

(۱) از سال ۱۳ تا ۳۵ هجری قمری

(۴) از سال ۴۱ تا ۱۳۱ هجری قمری

(۳) از سال ۱۳ تا ۴۰ هجری قمری

کل کتاب

از میان سؤالات جغرافیای ایران و جغرافیای (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
می‌توانید به سؤال‌های ۹۱ تا ۹۵ «یا» به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جغرافیای ایران

۹۱- «جغرافی‌دان لازم می‌داند که در برنامه‌ریزی احداث شهر جدید، به منظور پوشش دادن سرریز جمعیت کلان شهر مورد نظرش منابع آب، بافت جمعیت،

امکان توسعه و گسترش فیزیکی شهر و مواردی نظیر این را در نظر بگیرد.» انجام این اقدامات بیانگر کدام ویژگی جغرافیاست؟

(۱) لزوم برخورداری از اطلاعات ضروری و حذف اطلاعات غیرضروری

(۲) اهمیت شناخت موقعیت جغرافیایی پدیده‌های مختلف

(۳) برخورداری هر منطقه از شرایط خاص و منحصر به فرد

(۴) برخورداری از دید ترکیبی و کل‌نگری

۹۲- کدام گزینه به‌ترتیب، جاهای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

«دریاها می‌توانند آثار کاملاً متفاوتی بر آب‌وهوای مناطق مجاور داشته باشند؛ گاهی مثل دریای خزر، ... و گاهی مانند خلیج فارس و دریای عمان،

... همچنین دوری از آن‌ها می‌تواند ...»

(۱) میزان بارندگی را در همسایگی خود افزایش می‌دهند. - موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. - دمای منطقه را کاهش دهد.

(۲) تغییر چندانی در میزان بارش باران ندارند. - موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. - تغییرات دمایی منطقه را افزایش می‌دهند.

(۳) موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. - سرانه بارش سالیانه باران در منطقه را افزایش می‌دهند. - اختلاف دمای کمی را ایجاد کند.

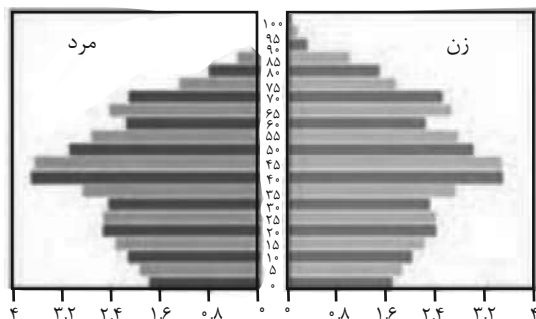
(۴) میزان بارندگی را در همسایگی خود افزایش می‌دهند. - موجب شرجی شدن هوا می‌شوند. - منجر به اختلاف دمایی زیاد در منطقه شود.

۹۳- با توجه به هرم سنی (الف) و (ب)، کدام گزینه به‌ترتیب پاسخ درست سؤالات زیر است؟

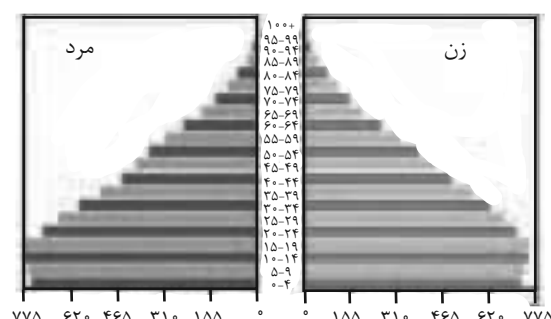
- رشد جمعیت در کدام کشور بیشتر است؟

- کدام کشور افراد سالمند بیشتری دارد؟

- کدام کشور، در آینده جمعیت فعال اقتصادی بیشتری دارد؟

ب

الف

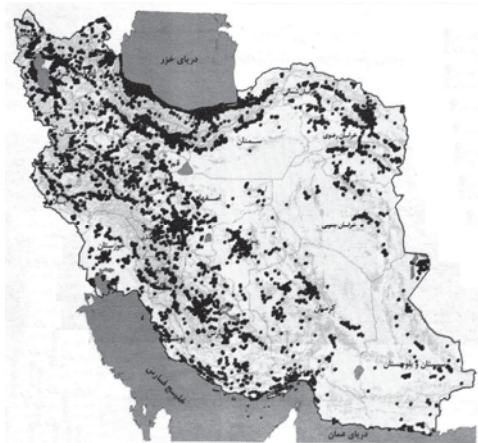
(۴) ب - الف - الف

(۳) الف - ب - الف

(۲) ب - الف - ب

(۱) الف - ب - ب

۹۴- نقشه پراکندگی صنایع ایران، نشان می‌دهد که:

(۱) در پراکندگی قطب‌های صنعتی کشور تعادل برقرار است.

(۲) همه مناطق متناسب با امکانات طبیعی توسعه نیافته‌اند.

(۳) از برخی نواحی دارای ذخایر و مواد اولیه غنی به صورت نامحدود بهره‌برداری شده است.

(۴) بررسی ظرفیت بهره‌برداری از مواد اولیه منجر به رشد صنایع آن منطقه می‌شود.

۹۵- با توجه به تصاویر زیر، کدام مورد به مطالب درستی اشاره دارد؟

(۱) شکل «ب» درست است و عوامل درونی و فرسایش به ترتیب در بالا آمدن و تغییر شکل گنبد نمکی مشارکت دارند.

(۲) شکل «الف» درست است و فرسایش و عوامل درونی به ترتیب در بالا آمدن گنبد نمکی مشارکت دارند.

(۳) شکل «ب» نادرست است؛ زیرا عوامل درونی همانند فرسایش در بالا آمدن و گنبدی شکل شدن توده نمک نقش دارند.

(۴) شکل «الف» نادرست است؛ زیرا عوامل درونی همانند فرسایش در بالا آمدن و گنبدی شکل شدن توده نمک نقش دارند.

کل کتاب

اگر به سؤال‌های ۹۱ تا ۹۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۹۶ تا ۱۰۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۹۶- هر کدام از دره‌های زیر، به‌ترتیب حاصل عمل فرسایشی کدام پدیده است و در این رابطه، اشکال کارستی معمولاً در کدام نواحی ایجاد می‌شوند؟

«ب»

«الف»

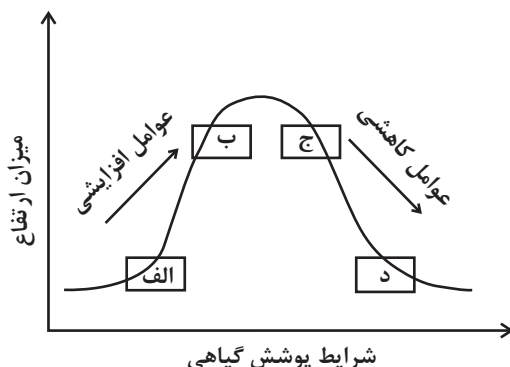
- (۲) یخچال - آب‌های جاری - ساحلی
(۴) یخچال - آب‌های جاری - کوهستانی

- (۱) آب‌های جاری - یخچال - ساحلی
(۳) آب‌های جاری - یخچال - کوهستانی

۹۷- کدام عبارت درباره «بیابان آتاکاما» در آمریکای جنوبی درست است؟

- (۱) علت ایجاد این بیابان، دوری از دریاها و منابع رطوبتی و قرار گرفتن در پشت کوه‌هاست.
(۲) هرچند علت اصلی ایجاد این بیابان، دوری از دریاهاست؛ اما وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هوا، شدت بیابانی شدن آن را افزایش داده است.
(۳) علت اصلی ایجاد این بیابان، قرار گرفتن در پشت کوه‌هاست؛ هرچند جریان‌های آب سرد در بیابانی شدن آن تأثیر داشته است.
(۴) علت اصلی به‌وجود آمدن این بیابان، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست؛ هرچند جریان‌های آب سرد که از قطب به سمت این ناحیه در حرکت‌اند، صعود نکردن هوا را تشدید می‌کنند و موجب بیابانی شدن این ناحیه می‌شود.

۹۸- کدام عبارت مطابق با تصویر زیر و رابطه پراکندگی پوشش گیاهی با ارتفاع، مفاهیم درستی را مطرح کرده است؟

- (۱) در «ج» تعداد گونه و قد گیاهان، کمتر از «الف» است؛ اما انتظار داریم میزان تولید ماده آلی آن بیشتر باشد.
(۲) در «الف» تعداد گونه و قد گیاهان، کمتر از «ج» است و انتظار می‌رود میزان تولید ماده آلی آن نیز کمتر باشد.
(۳) در «ب» فصل رویش گیاهان، بلندتر از «د» است و همچنین سرعت رشد گیاهان، کمتر خواهد بود.
(۴) در «د» فصل رویش گیاهان، بلندتر از «ب» است و در نتیجه سرعت رشد گیاهان، کمتر خواهد شد.

۹۹- هریک از گزاره‌های زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام دسته از انواع مرزهاست؟

الف) این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

ب) مرز بین کره شمالی و جنوبی

ج) با در نظر گرفتن شرایط فرهنگی تعیین می‌شوند.

د) مرز بین کانادا و آمریکا روی مدار ۴۹ درجه شمالی

- (۲) قبل از سکونت - تطبیقی - تحمیلی - مصنوعی
(۴) قبل از سکونت - تحمیلی - پیشتاز - طبیعی

- (۱) پیشتاز - تحمیلی - قبل از سکونت - طبیعی
(۳) پیشتاز - تحمیلی - تطبیقی - مصنوعی

۱۰۰- همه عبارت‌ها با نظریه «قدرت دریایی آلفرد ماهان»، مطابقت دارند؛ به‌جز:

الف) منطقه خشکی اوراسیا قدرتمند و غیرقابل دسترسی است.

ب) فضاها و دریایی و اقیانوسی در شکل‌گیری قدرت جهانی مؤثر هستند.

ج) توسعه روابط و تجارت گسترده یک کشور با شرق اروپا در قدرت گرفتن آن مؤثر است.

د) در کشورهای دریایی و اقیانوسی، ملتی قدرتمندتر است که در تجارت دریایی نیرومند باشد.

(۴) «ج» و «د»

(۳) «ب» و «د»

(۲) «الف» و «ج»

(۱) «الف» و «ب»

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۰۱- کدام گزاره نادرست است؟

- (۱) عدم آگاهی از اصطلاحات فنی منطق، خللی در امکان استعمال آن‌ها وارد نمی‌کند.
- (۲) نمایاندن راه و روش‌های پیشگیری از دچار شدن به مغالطات، باعث تحلیل اقسام و قسم‌بندی آن‌ها خواهد شد.
- (۳) یکی از وجوه تشابه علوم «منطق» و «طب» به حیطة هدف آن‌ها مربوط می‌شود.
- (۴) کاهش احتمال خطای اندیشه امری نشدنی نیست، ولی محال است که این احتمال به صفر برسد.
- ۱۰۲- لفظ ایران در عبارات «فردا به ایران برمی‌گردم»، «ایران همیشه سربلند است» و «وطن من ایران است» به ترتیب بیانگر چه دلالتی است؟

- (۱) تضمینی - التزامی - مطابقی
- (۲) مطابقی - التزامی - تضمینی
- (۳) تضمینی - التزامی - تضمینی
- (۴) مطابقی - التزامی - مطابقی

۱۰۳- در مقابل کدام گزینه، مغالطه‌ای که ممکن است رخ دهد، به‌درستی آمده است؟

- (۱) علی با برادرش به دیدن دوستش رفت. (شیوه نگارش کلمات)
- (۲) مردم شهر شما مانند ما باعاطفه نیستند. (شیوه نگارش کلمات)
- (۳) سیم‌کارتم سوخت. - پس حتماً گوشی‌ات ذوب شده است. (ابهام در مرجع ضمیر)
- (۴) می‌توان گفت که کلام فلسفه است اما عرفان نه. (ابهام در مرجع ضمیر)

۱۰۴- کدام گزینه فاقد مغالطه اشتراک لفظ است؟

- (۱) علی و رضا مدام با هم در جنگ هستند.
- (۲) برای درمان مشکل مردم چشمش به پزشک مراجعه کرد.
- (۳) خواب شیرین فرهاد به سرآمد کی؟
- (۴) علی هنوز کودک است و از غایت زندگی بی‌خبر است.

۱۰۵- به ترتیب رابطه مصادیق هر یک از مفاهیم «انسان و ناطق»، «ماشین و بارکش» و «گیاه و نامی» مانند دایره‌های ...، ... و ... است.

- (۱) منطبق - متخارج - متداخل
- (۲) متقاطع - متخارج - منفک
- (۳) متقاطع - متداخل - منفک
- (۴) منطبق - متقاطع - متداخل

۱۰۶- کدام گزینه در رابطه با اقسام استدلال درست است؟

- (۱) در استقرای تمثیلی، در صورت صحت مقدمه، نتیجه حتمی است.
- (۲) در استقرای تعمیمی، جامعه آماری فاقد اهمیت است.
- (۳) استقرای تمثیلی تنها استدلالی است که در توضیح مطالب برای آموزش استفاده می شود.
- (۴) صحت قطعی نتیجه قیاس تنها در صورت صحیح بودن مقدمات آن امکان پذیر است.

۱۰۷- کدام عبارت «قضیه» محسوب می شود؟

- (۱) آیا سیدجلال حسینی بهترین مدافع تاریخ فوتبال آسیاست
- (۲) همان زمانی که ناصر، خنجر را وارد قلب سعید نمود
- (۳) هر وقت تصمیمت را بگیری از آن حمایت می کنم
- (۴) هیچ شخصی را دست کم نگیر

۱۰۸- سور در عکس مستوی موجب جزئیة ... (الف) ... و با توجه به جدول زیر کدام گزینه صحیح می باشد؟

عکس مستوی	اصل قضیه
بعضی از بارانی ها روز هستند.	(ب)

- (۱) الف) تغییر نمی کند. (ب) همه روزها بارانی هستند.
- (۲) الف) تغییر نمی کند. (ب) همه روزها بارانی هستند. - بعضی روزها بارانی هستند.
- (۳) الف) تغییر می کند. (ب) بعضی روزها بارانی هستند.
- (۴) الف) تغییر می کند. (ب) همه روزها بارانی هستند. - بعضی روزها بارانی هستند.

۱۰۹- در تمام موارد شاهد مغالطه «عدم تکرار حد وسط» هستیم؛ به جز ...

- (۱) «شیر دارای کلسیم است، شیر درنده است، پس دارای کلسیم درنده است.»
- (۲) «هر بشری ناطق است، هر انسانی حیوان است، پس هر ناطقی حیوان است.»
- (۳) «خداوند نور آسمانها و زمین است، نور با چشم قابل مشاهده است، پس خداوند با چشم قابل مشاهده است.»
- (۴) «بعضی خوراکها از آب هستند، هر ماهی ای در آب است، پس بعضی خوراکها ماهی هستند.»

۱۱۰- استدلال «هیچ سه ای زوج نیست، بعضی اعداد سه اند، پس بعضی زوج ها عدد نیستند.» قیاسی ...

- (۱) نامعتبر است؛ زیرا مفهوم واقع در جایگاه موضوع یا محمول در نتیجه دارای علامت مثبت است، اما در مقدمات این گونه نیست.
- (۲) معتبر است؛ زیرا همگی شرایط اعتبار قیاس را داراست.
- (۳) نامعتبر است؛ زیرا در شرط مرتبط با ایجاب و سلب مقدمات، دارای ایراد است.
- (۴) معتبر است؛ زیرا در نهایت نتیجه ای مطابق با واقع را به ما تحویل داده است.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۱۱- کدام گزینه در رابطه با قوه تفکر و اندیشه‌ورزی در آدمی صحیح نیست؟

- (۱) حیطة کارکرد تفکر محصور در ذهن نمی‌باشد.
- (۲) تفکر پلی برای عبور از مجهولات به سوی معلومات است.
- (۳) پرسش از چرایی پدیده‌های پیرامون با پرداختن به مسائل فلسفی در انسان بیدار می‌شود.
- (۴) در مراحل اندیشه‌ورزی مواجه‌شدن با مسئله سبب بروز پرسش و سؤال در آدمی می‌گردد.

۱۱۲- از بین عبارات مطرح‌شده کدام گزینه بنیادی‌تر و اساسی‌تر است؟

- (۱) مدنی بالطبع بودن انسان عامل گرایش او به جامعه است.
- (۲) نظم موجود در جهان بر اساس صدفه و اتفاق نیست.
- (۳) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.
- (۴) اراده و اختیار انسان ناشی از وجود نفس غیرمادی اوست.

۱۱۳- در متن زیر کدام دیدگاه در فلسفه علوم اجتماعی بیشتر جلوه‌گر است؟

«به نظر دکتر اسلامی ندوشن، دیوان حافظ شاهنامه دوم است. یعنی او در دیوان حافظ همان را می‌جوید که در شاهنامه جسته است. وقتی از ندوشن پرسیده می‌شود که نگاه حافظ به ایران چگونه است؟ پاسخ می‌دهد: واژه ایران در دیوان حافظ به کار نرفته است، اما روح ایران در سراسر دیوان حافظ جاری است.»

- (۱) اصالت اجتماع (۲) اصالت فرد (۳) اصالت فرد و اجتماع (۴) سوسیالیسم

۱۱۴- کدام گزینه درباره رابطه فلسفه و علوم گوناگون صحیح است؟

- (۱) مبانی و زیربناهای علوم در بخش ریشه‌ای فلسفه بررسی می‌شوند.
- (۲) فلسفه مضاف هر علم صرفاً گاهی به بررسی مبانی آن علم می‌پردازد.
- (۳) آنچه در فلسفه مضاف بپذیریم شکل‌دهنده به رویکرد ما در نظریه علمی است.
- (۴) علوم گوناگون شالوده و اساس نظریات هستی‌شناسانه و معرفت‌شناسانه هستند.

۱۱۵- پیرامون افتراپی که از دیرباز به سقراط نسبت می‌دادند، کدام گزینه الزاماً درست نیست؟

- (۱) حق جلوه‌دادن باطل
- (۲) تلاش برای دستیابی به اسرار آسمان و زمین
- (۳) در پیش گرفتن رفتاری خلاف ادیان
- (۴) آموزش اینکه چگونه می‌توان باطل را حق جلوه داد.

۱۱۶- اینکه انسان می‌تواند از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند، حاصل همکاری کدام یک از ابزارهای شناخت است؟

- (۱) قلب و عقل (۲) حس و عقل (۳) حس و قلب (۴) تجربه و قلب

۱۱۷- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بحث از معرفت و شناخت در یونان باستان توأم با بررسی میزان مطابقت آن با واقعیت بود.
 (۲) اعتبار یا عدم اعتبار شناخت حسی، وجه اختلاف دیدگاه پارمنیدس و هراکلیتوس درباره معرفت بود.
 (۳) از آنجا که پارمنیدس معتقد بود حرکت وجود ندارد و اشیای ثابت هستند، شناخت حسی را معتبر نمی‌دانست.
 (۴) پروتاگوراس به حقیقت به‌عنوان یک امر کلی و بین‌الذهانی اعتقاد نداشت و معتقد بود حقیقت امری نسبی است.

۱۱۸- درباره فارابی و ابن‌سینا، کدام گزینه به‌درستی عنوان نشده است؟

- (۱) این دو فیلسوف برای شناخت و حیانی اعتبار قائل بودند.
 (۲) این دو فیلسوف نیم‌نگاهی هم به شناخت شهودی داشتند، اما آن را وارد فلسفه خود نمی‌کردند.
 (۳) از ارتباط معرفت شهودی با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخن می‌گفتند.
 (۴) یکی از آنها ملقب به «معلم ثانی» و دیگری ملقب به «شیخ‌الرئیس» بود.

۱۱۹- کدام گزینه اشاره به دیدگاه ماتریالیست‌ها در رابطه با حقیقت وجودی انسان دارد؟

- (۱) از نظر ماتریالیست‌ها برخی از موجودات از جمله انسان دارای یک بعد و یک ساحت می‌باشند.
 (۲) ماتریالیست‌ها معتقدند ذهن و روان انسان چیزی جدا از مغز و سیستم عصبی انسان می‌باشد.
 (۳) برای انسان بعد غیرمادی و جسمانی قائل هستند.
 (۴) آنان انسان را چیزی فراتر از یک ماشین بسیار پیچیده نمی‌دانند.

۱۲۰- اگر دیدگاه ابن‌سینا را در مورد روح مبنا قرار دهیم، کدام گزینه قابل قبول نیست؟

- (۱) اخلاق و معنویت اموری هستند که روح می‌تواند آن‌ها را در خود پدید آورد.
 (۲) جنین انسان ابتدا موجودی تک‌ساحتی بوده و سپس دوساحتی می‌شود.
 (۳) روح در بدو تولد از سوی خدا به بدن مادی اعطا می‌شود.
 (۴) جنبه مجرد وجود انسان است که استعداد کسب علم را دارد.

کل کتاب

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۲۱- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر که مربوط به سه کشوری است که از نیروی کار و سرمایه و دانش فنی یکسانی برخوردارند، پاسخ

کشور	میزان تولید دارو	میزان تولید پوشاک
A	۱۶۰ واحد	۱۲۰ واحد
B	۸۷ واحد	۷۰ واحد
C	۶۵ واحد	۴۵ واحد

پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

الف) کدام کشور، در تولید دارو مزیت مطلق دارد؟

ب) کدام رابطه تجاری برای کشور C، مناسب است؟

ج) کشور B، باید منابع خود را به تولید کدام کالا اختصاص دهد؟

(۱) C - با برخورداری از مزیت نسبی در پوشاک باید داروی موردنیاز خود را از کشور A وارد کند - پوشاک

(۲) A - با برخورداری از مزیت نسبی در پوشاک باید داروی موردنیاز خود را از کشور A وارد کند - پوشاک

(۳) C - باید پوشاک موردنیاز خود را از کشور A وارد کند و منابع خود را در تولید دارو متمرکز کند - دارو

(۴) A - باید پوشاک موردنیاز خود را از کشور A وارد کند و منابع خود را در تولید دارو متمرکز کند - دارو

۱۲۲- یک واحد تولیدی با ۳ نفر کارگر، ماهیانه تعداد ۲۵۰ قطعه، لنت ترمز تولید می‌کند که قیمت هر قطعه لنت ترمز در بازار برابر با ۴۵۰ هزار تومان

است. چنانچه تولیدکننده با همین میزان هزینه ماهیانه، به تولید قطعات گیربکس می‌پردازد، سود ماهیانه‌اش ۲۰ درصد بیشتر از سود ماهیانه

حاصل از فروش لنت ترمز بود. با این داده‌ها و فرضیات هزینه‌ای زیر، با در نظر گرفتن هزینه فرصت، این واحد تولیدی در ماه سود کرده است یا

متحمل ضرر و زیان شده است؟

الف) هزینه خرید مواد اولیه در هر ماه: دو برابر هزینه ماهیانه تعمیر و خرید ماشین‌آلات

ب) دستمزد ماهیانه هر کارگر: ۸ میلیون تومان

ج) هزینه اجاره ماهیانه بنگاه: نصف هزینه ماهیانه خرید مواد اولیه

د) هزینه‌های تعمیر و خرید ماشین‌آلات سالانه: ۱۲۰ میلیون تومان

(۱) ۴/۸ میلیون تومان ضرر (۲) ۹/۷ میلیون تومان ضرر (۳) ۴/۸ میلیون تومان سود (۴) ۵/۸ میلیون تومان سود

۱۲۳- به ترتیب کدام گزینه وضعیت عبارات زیر را از حیث صحیح یا غلط بودن به درستی بیان می‌کند؟

الف) مسئولیت محدود برای سهام‌داران از معایب ایجاد شرکت است.

ب) محدوده عمل مؤسسات غیرانتفاعی گاهی محلی و گاهی ملی و حتی جهانی است.

ج) حقوق و مسئولیت‌های سهام‌داران در شرکت و چگونگی انحلال شرکت، در اساسنامه آن ذکر می‌شود.

د) توزیع سود در پایان دوره در تعاونی‌ها یکسان برای هر نفر است صرف نظر از اینکه چقدر از سرمایه تعاونی را تأمین کرده باشد.

ه) تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، از معایب ایجاد شرکت است.

(۱) غ - ص - ص - غ - ص (۲) غ - ص - غ - غ - ص (۳) ص - غ - ص - ص - غ (۴) غ - ص - غ - ص - ص

محل انجام محاسبات

۱۲۴- موارد کدام گزینه تکمیل کننده جملات خالی عبارات زیر است؟

الف) در سال ۱۹۴۷، ... کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد ... مشهور شد و بعدها به ... تبدیل شد.

ب) کشورهای ... و ... در سال ۱۹۹۲ - پیمان تجارت آزاد مشهور به ... را امضا کردند.

ج) کشور انگلستان در سال ۱۷۰۱، قانونی را در مجلس خود تصویب کرد که براساس آن ... این قانون در حمایت از ... صورت گرفته بود.

۱) الف) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی، ب) آمریکا - کانادا - مکزیک - پیمان نفتا، ج) واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می کرد - صنعت منسوجات داخلی انگلستان

۲) الف) ۳۲ - سازمان دائمی تجارت جهانی - گات، ب) آرژانتین - آلمان - دانمارک - پیمان اتاوا، ج) صادرات هر نوع پوشاک با ابریشم اروپایی به کشورهای ایران، هند یا چین را ممنوع اعلام کرد - پول داخلی انگلستان

۳) الف) ۳۲ - سازمان دائمی تجارت جهانی - گات، ب) آرژانتین - آلمان - دانمارک - پیمان اتاوا، ج) واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را ممنوع اعلام می کرد - صنعت منسوجات داخلی انگلستان

۴) الف) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی، ب) آمریکا - کانادا - مکزیک - پیمان نفتا، ج) صادرات هر نوع پوشاک با ابریشم اروپایی به کشورهای ایران، هند یا چین را ممنوع اعلام کرد - پول داخلی انگلستان

۱۲۵- با توجه به مندرجات جدول روبه‌رو:

ردیف	قیمت (به ریال)	مقدار تقاضا (به کیلو)	مقدار عرضه (به کیلو)
۱	۱۰,۰۰۰	۲۵۰۰	۰
۲	۲۰,۰۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰
۳	۳۰,۰۰۰	۱۵۰۰	۶۰۰
۴	۴۰,۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۵	۵۰,۰۰۰	۶۰۰	۱۵۰۰
۶	۶۰,۰۰۰	۳۰۰	۲۰۰۰
۷	۷۰,۰۰۰	۰	۲۵۰۰

الف) مازاد عرضه در کدام سطح از قیمت و در کدام ردیف‌های جدول است؟

ب) حداکثر دریافتی تولیدکنندگان در قیمت ۶۰,۰۰۰ ریال چقدر خواهد بود؟

ج) کدام ردیف بیانگر برابری میان تقاضا و عرضه است و نام اصطلاح اقتصادی

آن چیست؟

۱) الف) در سطوح قیمت بالاتر از ۴۰,۰۰۰ ریال و در ردیف‌های: ۵، ۶ و ۷

ب) ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال ج) ردیف ۴ - قیمت و مقدار تعادلی

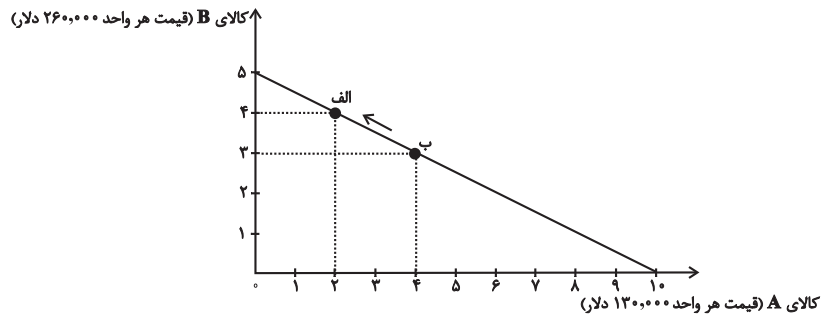
۲) الف) در سطوح قیمت پایین‌تر از ۴۰,۰۰۰ ریال و در ردیف‌های: ۱، ۲ و ۳ ب) ۱۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال ج) ردیف ۳ - قیمت و مقدار تعادلی

۳) الف) در سطوح قیمت بالاتر از ۴۰,۰۰۰ ریال و در ردیف‌های: ۵، ۶ و ۷ ب) ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال ج) ردیف ۴ - قیمت تعادلی

۴) الف) در سطوح قیمت پایین‌تر از ۴۰,۰۰۰ ریال و در ردیف‌های: ۱، ۲ و ۳ ب) ۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال ج) ردیف ۳ - مقدار تعادلی

۱۲۶- فردی، درآمد دریافتی خود را مطابق نسبت‌های نمودار زیر، برای خرید دو کالای A و B تقسیم کرده است، اگر قیمت هر واحد از کالای A، ۱۳۰,۰۰۰ دلار و قیمت هر واحد از کالای B، ۲۶۰,۰۰۰ دلار باشد:

الف) کل درآمد فرد چقدر است؟

ب) اگر کل بودجه فرد به خرید کالای B اختصاص یابد، چند واحد کالای B می‌تواند بخرد؟

پ) حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف» به چه معناست؟

۱) الف) (۱,۳۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۱۵ واحد، پ) هزینه فرصت ۱ واحد کالای B بیشتر برابر است با صرف نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A

۲) الف) (۲,۶۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۵ واحد، پ) صرف نظر کردن از خرید ۱ واحد کالای B برای به دست آوردن ۲ واحد کالای A بیشتر

۳) الف) (۱,۳۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۵ واحد، پ) صرف نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A برای به دست آوردن ۱ واحد کالای B بیشتر

۴) الف) (۲,۶۰۰,۰۰۰ دلار، ب) ۱۵ واحد، پ) هزینه فرصت ۱ واحد کالای A بیشتر برابر است با صرف نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای B

۱۲۷- چنانچه مراحل تولید کالایی مطابق جدول زیر باشد، به ترتیب: (نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۲۰ درصد تعیین شده است).

الف) قیمت محصول (بدون احتساب مالیات بر ارزش افزوده) در مرحله اول و دوم چقدر است؟

ب) مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم کدام است؟

ج) مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله اول و دوم به ترتیب چقدر است؟

مرحله ۳	مرحله ۲	مرحله ۱	
۶۲,۰۰۰	؟	؟	قیمت محصول
؟	۹۰۰۰	۷۵۴۰	مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده

۱) الف) (۳۷,۷۰۰-۴۵,۰۰۰ ب) ۱۲,۴۰۰ ج) صفر -۷,۰۰۰

۲) الف) (۳۸,۵۰۰-۵۵,۰۰۰ ب) ۱۳,۰۰۰ ج) صفر -۷,۰۰۰

۳) الف) (۳۸,۵۰۰-۵۵,۰۰۰ ب) ۱۳,۰۰۰ ج) ۱,۵۰۸-۷,۴۹۲

۴) الف) (۳۷,۷۰۰-۴۵,۰۰۰ ب) ۱۲,۴۰۰ ج) ۷,۵۴۰-۱,۴۶۰

۱۲۸- به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام یک از انواع مالیات اشاره دارد؟

الف) اساس و مبنای این نوع از مالیات، ثروت مؤدی است.

ب) در این نوع از مالیات، کالا و خدمات واسطه‌ای از پرداخت مالیات معاف می‌شوند.

ج) اگرچه وظیفه قانونی پرداخت این نوع از مالیات برعهده تولیدکنندگان و فروشندگان است، اما نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود.

د) این نوع از مالیات، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند.

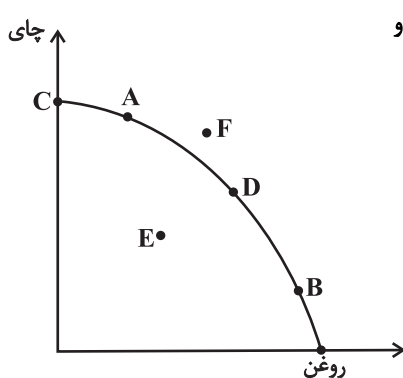
۱) الف) مالیات بر دارایی، ب) مالیات بر ارزش افزوده، ج) مالیات بر مصرف، د) حقوق و عوارض گمرکی

۲) الف) مالیات بر درآمد، ب) مالیات بر مصرف، ج) مالیات بر ارزش افزوده، د) مالیات بر درآمد

۳) الف) مالیات بر دارایی، ب) مالیات بر ارزش افزوده، ج) مالیات بر ارزش افزوده، د) حقوق و عوارض گمرکی

۴) الف) مالیات بر درآمد، ب) مالیات بر ارزش افزوده، ج) مالیات بر مصرف، د) مالیات بر درآمد

۱۲۹- نمودار مرز امکانات تولید روبه‌رو مربوط به یک شرکت فرضی است که تنها دو کالای چای و روغن را تولید می‌کند، با توجه به این نمودار:

الف) در صورتی که در بازار چای، کمبود عرضه داشته باشیم و شرکت بخواهد بازار را به تعادل برساند و

تولید روغن را نیز متوقف نکند، بهتر است کدام نقطه را انتخاب نماید؟

ب) اگر تعدادی از کارگران خط تولید روغن بیکار شوند، تولید در کدام نقطه اتفاق می‌افتد؟

ج) در چه صورت نقطه تولید نمودار به سمت نقطه F جابه‌جا خواهد شد؟

۱) الف) نقطه B ب) نقطه E ج) دستگاه جدیدی به خط تولید چای اضافه کنیم.

۲) الف) نقطه B ب) نقطه D ج) کارگران جدیدی برای خط تولید روغن استخدام کنیم.

۳) الف) نقطه A ب) نقطه D ج) تقاضای مشتریان برای چای افزایش یابد.

۴) الف) نقطه A ب) نقطه E ج) شرکت زمین‌های مناسب کشت چای بیشتری خریداری کند.

۱۳۰- کدام مورد درباره ویژگی سرمایه‌گذاری از طریق خرید طلا، نادرست است؟

۲) سود سالانه منظم ندارد.

۱) سود سالانه منظم دارد.

۴) در هر زمان قابل خرید و فروش است.

۳) حفظ ارزش خود در شرایط تورمی

کتاب‌های آی‌اس‌اس را

پیمان‌های تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

آزمون ویژه - ۲۱ آذرماه ۱۴۰۴

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	حسین ابراهیم نژاد، حسین اسفینی، محمد بحیرایی، کورش داودی، امیر زراوندوز، حمیدرضا سجودی، کورش شاه منصوریان، نسترن صمدی، مهسا عفتی، نسرين محمدی، علی هاشمی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، پوریا حسین پور، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، محمدابراهیم سلیمانی، کوثر شاه‌حسینی، فاطمه صفری
روانشناسی	مهدی جاهدی، محمد حبیبی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
عربی زبان قرآن	عمار تاجبخش، محمد جهان‌بین، محمد مهدی طاهری، کاظم غلامی، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی، نعمت‌الله مقصودی، فاطمه منصورخاکی، سید هادی هاشمی
تاریخ و جغرافیا	علیرضا پدرام، زهرا دامبار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی
فلسفه و منطق	مریم بخشعلی‌زاده، صادق پاپری، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، محمدحسین غلامی، محمد قاسمی، فرهاد قاسمی‌نژاد، فیروز نژادنجف، پارسا وکیلی
اقتصاد	مبین خزینی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، زهرا محمدی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عباس مالکی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: معصومه صنعت‌کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی‌نژاد	زهرا توکلی	مسئول درس: فریبا رونقی ویراستار: محسن جمشیدی، زهرا شمسایی، امیرمحمد کماسی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	محمدرضا شریفی نگین مرسلی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: علی ابراهیمی آرانی، زهرا شمسایی
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	سینا غلامی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: مریم عابدی، محمدحسن سعیدی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: نیما مروج، زهرا شمسایی، محسن جمشیدی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	فاطمه عزیزی، تابان صیقلی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه‌پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه و منطق	فرهاد علی‌نژاد	فرهاد علی‌نژاد	امیرمحمد قلعه‌کاهی ایمان کلاته‌عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری، محمدحسن صادق‌پور
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سینا غلامی	مسئول درس: سجاد حقیقی‌پور ویراستار: سیدمجتبی رضا‌زاده، زهرا شمسایی، علی ابراهیمی آرانی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۱) و (۲)

۱- گزینه «۳»

(معمد بفرمایید)

حقوق فنورز را x میلیون تومان در نظر می‌گیریم؛ بنابراین:

$$\frac{9}{4}x = \text{حقوق مدیر} \Rightarrow \frac{3}{2}x = \frac{2}{3}x \Rightarrow \frac{3}{2}x = \frac{2}{3}x \Rightarrow \text{حقوق مهندس}$$

$$6x + 3 \times \frac{3}{2}x + 2 \times \frac{9}{4}x = 45$$

$$\Rightarrow 15x = 45 \Rightarrow x = 3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه ۱۳)

۲- گزینه «۲»

(امیر زرانروز)

نکته: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ به شرط آن که $\Delta > 0$ باشد، مجموع ریشه‌ها از $S = \frac{-b}{a}$ و حاصل ضرب ریشه‌ها از $P = \frac{c}{a}$

به دست می‌آید.

$$\frac{1}{4}x^2 - \frac{3}{2}x - \frac{2}{5} = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{4} \\ b = -\frac{3}{2} \\ c = -\frac{2}{5} \end{cases}$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(-\frac{3}{2})}{\frac{1}{4}} = \frac{3 \times 4}{2 \times 1} = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۳- گزینه «۱»

(عمیدرضا سیوری)

$$2x - \frac{2k}{x} = -1 \xrightarrow{x=-1} -2 - \frac{2k}{-1} = -1 \Rightarrow -2 + 2k = -1$$

$$\Rightarrow 2k = 1 \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

$$k = \frac{1}{2} \Rightarrow 2x - \frac{2(\frac{1}{2})}{x} + 1 = 0 \Rightarrow 2x - \frac{1}{x} + 1 = 0 \xrightarrow{x \neq 0}$$

$$2x^2 - 1 + x = 0$$

$$2x^2 + x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{-1 \pm \sqrt{(1)^2 - 4(2)(-1)}}{2 \times (2)}$$

$$= \frac{-1 \pm \sqrt{9}}{4} = \frac{-1 \pm 3}{4} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = -1 \\ x_2 = \frac{1}{2} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۴- گزینه «۴»

(معمد بفرمایید)

ابتدا در سمت چپ تساوی، مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{(2x+6)(x-1) + x(x+1)}{(x+1)(x-1)} = 6$$

$$\frac{2x^2 - 3x + 6x - 6 + x^2 + x}{x^2 - 1} = 6$$

$$\Rightarrow 4x^2 + 4x - 6 = 6x^2 - 6 \Rightarrow 2x^2 - 4x = 0$$

$$\Rightarrow 2x(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \text{ ق.ق} \\ x = 2 \text{ ق.ق} \end{cases}$$

$$0 \times 2 = 0 \text{ حاصل ضرب جواب‌ها}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۸)

۵- گزینه «۲»

(علی هاشمی)

عدد فرد کوچکتر را x و عدد فرد بعدی را $x+2$ در نظر می‌گیریم:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+2} = \frac{8}{15} \Rightarrow \frac{x+2+x}{x(x+2)} = \frac{8}{15}$$

$$\Rightarrow \frac{2x+2}{x^2+2x} = \frac{8}{15} \Rightarrow 15x^2 + 16x = 30x + 20$$

$$\Rightarrow 15x^2 - 14x - 20 = 0 \xrightarrow{+2} 15x^2 - 14x - 15 = 0$$

$$\Delta = 49 - 4 \times 15 \times (-15) = 49 + 240 = 289$$

$$\Rightarrow x_{1,2} = \frac{7 \pm \sqrt{289}}{15} = \begin{cases} x_1 = \frac{7+17}{15} = 2 \\ x_2 = \frac{7-17}{15} = -\frac{10}{15} = -\frac{2}{3} \text{ غ.ق.} \end{cases}$$

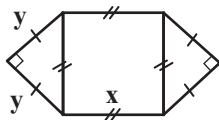
در نتیجه دو عدد فرد ۳ و ۵ هستند:

$$3 + 5 = 8 = \text{مجموع دو عدد}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه ۳۸)

۶- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - اردیبهشت ماه نوبت اول)

ابتدا مساحت شکل که تشکیل شده از یک مربع به ضلع x و دو مثلثقائم‌الزاویه متساوی الساقین به وتر x است را بر حسب x به دست می‌آوریم:در مثلث قائم‌الزاویه متساوی الساقین به اضلاع قائمه‌ی y و وتر x رابطهپیتاغورس را می‌نویسیم تا y را بر حسب x به دست آوریم:

$$y^2 + y^2 = x^2 \Rightarrow 2y^2 = x^2 \xrightarrow{x,y>0} \sqrt{2}y = x \Rightarrow y = \frac{x}{\sqrt{2}}$$

$$\text{مساحت مثلث} = \frac{y \times y}{2} = \frac{\frac{x}{\sqrt{2}} \times \frac{x}{\sqrt{2}}}{2} = \frac{x^2}{4}$$

(معسا عفتی)

۹- گزینه «۳»

$$F_7 - F_1 = 72 \Rightarrow \left(\frac{9}{5}C_7 + 32\right) - \left(\frac{9}{5}C_1 + 32\right) = 72$$

$$\Rightarrow \frac{9}{5}(C_7 - C_1) = 72 \Rightarrow C_7 - C_1 = 72 \times \frac{5}{9} = 40$$

بنابراین دمای جسم باید ۴۰ درجه سانتیگراد بالاتر برود.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۶۲)

(امیر زرانروز)

۱۰- گزینه «۴»

سهی محور y ها را در نقطه‌ای به عرض مثبت قطع کرده، لذا $c > 0$ است. از طرفی، شاخه‌های سهی به سمت پایین هستند، پس سهی $\max$ دارد، یعنی $a < 0$ می‌باشد. رأس سهی در ربع دوم قرار دارد، پس

$$-\frac{b}{2a} < 0 \xrightarrow{a < 0} b < 0$$

طولش منفی است:

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

(نسترن صمدی)

۱۱- گزینه «۳»

چون دو زوج مرتب $(3, 4m)$ و $(2, m^2 - 5)$ دارای مؤلفه‌های اول برابرند، پس مؤلفه‌های دومشان نیز با هم برابر است:

$$m^2 - 5 = 4m \Rightarrow m^2 - 4m - 5 = 0 \\ \Rightarrow (m - 5)(m + 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = -1 \\ m = 5 \end{cases}$$

اگر $m = -1$ باشد، چون دو زوج مرتب $(-2, 4)$ و $(-2, 1)$ دارای مؤلفه‌های اول برابر ولی مؤلفه‌های دوم نابرابرند، پس به ازای $m = -1$ رابطه f یک تابع نیست. پس m تنها می‌تواند برابر با ۵ باشد. تابع f به‌ازای $m = +5$

$$f = \{(1, 2), (3, 20), (10, 1), (-2, 4)\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۳۹)

(هسین اسفینی)

۱۲- گزینه «۱»

از عدد ۲ دو فلش خارج شده، لذا باید انتهای فلش با هم یکسان باشند:

$$a + b - 1 = 4 \Rightarrow a + b = 5 \Rightarrow a = -b + 5$$

از رابطه فوق متوجه می‌شویم که $(a, 6)$ ، $(-b + 5, 3a - 3)$ مؤلفه‌های اول برابر دارند، پس باید مؤلفه‌های دوم آن‌ها هم برابر باشد:

$$3a - 3 = 6 \Rightarrow 3a = 9 \Rightarrow a = 3 \xrightarrow{a+b=5} 3 + b = 5 \Rightarrow b = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۳۹)

$$\text{مساحت شکل} = \frac{x^2}{4} + x^2 + \frac{x^2}{4} = \frac{3}{2}x^2$$

حال مساحت دایره را برحسب x به‌دست می‌آوریم:

$$\text{مساحت دایره} = \pi \left(\frac{1}{\sqrt{2}\pi}x\right)^2 = \pi \times \frac{x^2}{2\pi} = \frac{x^2}{2}$$

طبق فرض داریم:

$$\Rightarrow \frac{3}{2}x^2 + \frac{x^2}{2} = 16 \Rightarrow 2x^2 = 16 \Rightarrow x^2 = 8 \xrightarrow{x>0} x = \sqrt{8}$$

حال محیط دایره را به‌دست می‌آوریم:

$$\text{محیط دایره} = 2\pi r = 2\pi \left(\frac{1}{\sqrt{2}\pi} \times \sqrt{8}\right) = \frac{2\pi \times 2\sqrt{2}}{\sqrt{2} \times \sqrt{\pi}} = 4\sqrt{\pi}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۱۵)

(کوروش داوری)

۷- گزینه «۳»

در تابع درجه دوم $y = ax^2 + bx + c = 0$ ، معادله محور تقارن برابر

$$x = \frac{-b}{2a} \text{ است. بنابراین:}$$

$$x = \frac{1}{2} = -\frac{-3}{2(2a)} \Rightarrow 4a = 6 \Rightarrow a = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

برای به‌دست آوردن محل برخورد سهی با محور y ها کافی است y را به‌ازای $x = 0$ به‌دست آوریم:

$$y = 3x^2 - 3x - 2 \xrightarrow{x=0} y = -2$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

(کوروش داوری)

۸- گزینه «۲»

ابتدا از رابطه داده شده مقدار a را برحسب x به دست می‌آوریم و در ضابطه تابع $y = ax$ قرار می‌دهیم:

$$4x + 2a = 120 \Rightarrow 2a = 120 - 4x \Rightarrow a = 60 - 2x$$

$$y = ax = (60 - 2x)x \Rightarrow y = 60x - 2x^2$$

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{60}{2 \times (-2)} = 15$$

مقدار a برابر است با:

$$a = 60 - 2 \times (15) = 30$$

$$\xrightarrow{\text{ماکزیمم مقدار } y} y = ax = 30 \times 15 = 450$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۷۰)

۱۳- گزینه «۱»

(گورش داوری)

$$\begin{aligned} f(-1) = 2 &\Rightarrow \begin{cases} 2 = -m + n \\ 3 = 2m + n \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} -2 = m - n \\ 3 = 2m + n \end{cases} \\ f(2) = 3 &\Rightarrow \end{aligned}$$

$$\Rightarrow 1 = 3m \Rightarrow m = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow 2 = 2 \times \frac{1}{3} + n \Rightarrow n = 3 - \frac{2}{3} = \frac{7}{3}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{3}x + \frac{7}{3} \Rightarrow f(5) = \frac{1}{3} \times 5 + \frac{7}{3} = \frac{12}{3} = 4$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۶۱)

۱۴- گزینه «۳»

(نسرین ممیری)

هر دو رابطه طبق فرض تابع هستند.

در تابع اول چون دو مؤلفه اول برابر با ۱ داریم $(\sqrt{4}-1=1)$ پس

$$2x = 4 \Rightarrow x = 2$$

دائمه تابع اول $\{1, 3, y-1\}$ و دائمه تابع دوم $\{3, 4, 1\}$ است. پس:

$$y-1 = 4 \Rightarrow y = 5$$

$$\Rightarrow 3x + y = 3 \times (2) + 5 = 11$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۹)

۱۵- گزینه «۲»

(مهمربهیرایی)

ضابطه تابع خطی به صورت $f(x) = ax + b$ است.

$$\xrightarrow[\text{روی محور } x]{\text{نقطه‌ای به طول ۳}} (3, 0) \Rightarrow f(3) = 0 \Rightarrow 3a + b = 0$$

$$2f(4) = f(1) + 4 \Rightarrow 2(4a + b) = a + b + 4$$

$$\Rightarrow 8a + 2b = a + b + 4 \Rightarrow 7a + b = 4$$

$$\begin{cases} -3a - b = 0 \\ 7a + b = 4 \end{cases} \Rightarrow 4a = 4 \Rightarrow a = 1$$

$$7 + b = 4 \Rightarrow b = -3 \Rightarrow f(x) = x - 3$$

$$\Rightarrow f(-1) = -1 - 3 = -4$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۷ تا ۶۱)

۱۶- گزینه «۱»

(مسین ابراهیم‌نژاد)

هر خط عمودی (موازی محور Y ها) باید نمودار را حداکثر در یک نقطه قطعکند تا نمودار یک تابع باشد. بنابراین از بین نقاط D ، E و F حداقل ۲نقطه و از بین نقاط H و G حداقل یک نقطه باید حذف شود تا نمودار

تابع شود. بنابراین در مجموع حداقل ۳ نقطه باید حذف شود.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۴۷ و ۴۹)

۱۷- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۴- اردیبهشت ماه نوبت اول)

ابتدا ضابطه تابع را براساس توصیف کلامی می‌نویسیم. عدد حقیقی را x و مکعب آن را x^3 فرض می‌کنیم:

$$f(x) = 2x^3 - 3$$

حال مقدار خواسته شده را به دست می‌آوریم:

$$\Rightarrow f(\sqrt[3]{4}) - f\left(\frac{1}{\sqrt[3]{4}}\right) = (2(\sqrt[3]{4})^3 - 3) - (2\left(\frac{1}{\sqrt[3]{4}}\right)^3 - 3)$$

$$= (2 \times 4 - 3) - \left(\frac{2}{4} - 3\right) = 5 - \left(-\frac{2}{4}\right) = 5 + \frac{2}{4} = \frac{22}{4} = \frac{11}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه ۵۴)

۱۸- گزینه «۳»

(عمیدرضا سیوری)

ضابطه تابع همانی به صورت $f(x) = x$ است، یعنی ضابطه تابع f را برابر با x قرار می‌دهیم:

$$\frac{-ax^2 + 3x}{2b + x - 3} = x \Rightarrow 2bx + x^2 - 3x = -ax^2 + 3x$$

$$x^2 + (2b - 3)x = -ax^2 + 3x$$

$$\xrightarrow[\text{شرط تساوی}]{-a = 1 \Rightarrow a = -1} \begin{cases} 2b - 3 = 3 \Rightarrow b = 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b = -1 + 3 = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۲)

۱۹- گزینه «۳»

(عمیدرضا سیوری)

چون برد تابع f تک عضوی است، پس f تابعی ثابت بوده و مؤلفه‌های دوم برابر هستند. یعنی:

$$c + 1 = 4 \Rightarrow c = 3$$

همچنین g تابعی همانی و ضابطه آن به صورت $g(x) = x$ می‌باشد، یعنی دامنه و برد آن در نمودار پیکانی با هم برابرند.

$$\begin{cases} a + 1 = -1 \Rightarrow a = -2 \\ 2 = 4b \Rightarrow b = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a + b + c = -2 + \frac{1}{2} + 3 = \frac{-4 + 1 + 6}{2} = \frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۳)

۲۰- گزینه «۲»

(گورش شاه‌منصوریان)

مقدار $f(2)$ از ضابطه اول و مقدار $f(-2)$ از ضابطه دوم به دست می‌آید.

$$f(2) = a \times (2)^2 + b = 4a + b$$

$$f(-2) = -4 - a$$

$$\Rightarrow f(2) + f(-2) = 4a + b - 4 - a = 3a - 4 + b = b$$

$$\Rightarrow 3a - 4 = 0 \Rightarrow a = \frac{4}{3}$$

$$f(0) = 2 \times (0) - a = 0 - \frac{4}{3} = -\frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۳)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

کتاب کشف الاسرار و عدة الأبرار، از نمونه‌های نثر موزون است که ابوالفضل میبیدی آن را تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری نگاشته است.

(علوم و فنون ادبی، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲، ۸۱، ۸۳ و ۸۴)

۲۲- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی‌پور)

انوری و هم‌سبکان در مضامین دقیق غزل کوشیدند، نه قصیده.

(علوم و فنون ادبی، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

۲۳- گزینه «۲»

(عزیز الیاسی‌پور)

«چهار مقاله» متعلق به «نظامی عروضی» است، نه نظامی گنجوی و شاهنامه منتور اثر عده‌ای از دانشوران خراسان است که به واسطه اینکه ابومنصور عبدالرزاق دستور نگارش آن را داده است، به «شاهنامه ابومنصوری» معروف شده است. شاهنامه فردوسی منظوم است و فردوسی در سرودن آن، از این شاهنامه منتور به عنوان منبع استفاده کرده است.

(علوم و فنون ادبی، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۲۴- گزینه «۲»

(سیرمهر هاشمی)

در گزینه «۲»، مفاهیم به کاررفته، خیالی و انتزاعی است و این ویژگی، بیشتر در سبک هندی دیده می‌شود. علاوه بر آنکه کاربرد آرایه اسلوب معادله نیز در سبک خراسانی، بسیار نادر است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سادگی جملات و روی آوردن به پند و اندرز از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۳»: سادگی کلام و تعبیرات حسی و ملموس از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

گزینه «۴»: لحن حماسی و کاربرد واژگان کهن چون «خفتان»، از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

۲۵- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

متن از گلستان سعدی انتخاب شده است که در آن از واژگانی استفاده شده است که امروزه کاربرد ندارند؛ مانند: قصب، دستار، ذراعه و...

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سجع: خلعتی ثمین در بر و قصبی مصری بر سر (بر و سر). جناس ناقص اختلافی: سمین و ثمین - بر و سر - زیبا و دیبا - خلقت و خلعت

گزینه «۳»: «لایعلم» در معنی نادان و جاهل استفاده شده است.

گزینه «۴»: نوع ادبی متن، تعلیمی و مفهومی آن، انتقاد از انسان‌هایی است که به دلیل درک و فهم پایین، ثروت را مایه برتری خود قرار داده‌اند.

(علوم و فنون ادبی، سبک‌شناسی و آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در این بیت، موازنه (تقابل سجع‌ها) وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بدیع)

۲۷- گزینه «۳»

(مفسر اصفری)

سروی: تشبیه (تو سرو هستی) - بر سرو (استعاره از قد) - ماه (استعاره از چهره) - خورشید (استعاره از چهره) - ماهی: تشبیه (تو ماه هستی) - بر ماه (استعاره از صورت و چهره) - حلقه (استعاره از زلف) - زنجیر (استعاره از زلف و گیسو) = ۶ مورد

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سرو (استعاره از معشوق) - خورشید دژم (استعاره مکنیه) - ماه (استعاره از معشوق) - شمشاد از بلندی قد معشوق به نشانه حقارت خم شود، استعاره مکنیه است.

گزینه «۲»: گوش صدف (اضافه استعاری) - لعل (استعاره از لب) - گهر (استعاره از سخن) + گهرزا بودن لعل: استعاره مکنیه

گزینه «۴»: نرگس (استعاره از چشم) - «مخمور بودن نرگس» دارای استعاره مکنیه است. - بادام (استعاره از چشم)

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۲۸- گزینه «۴»

(مهر مهری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «دست» مجاز از انگشتان دست

گزینه «۲»: «سر» اول مجاز از بالین و محضر

گزینه «۳»: «نفس» اول مجاز از جان

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۲۹- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

فاقد آرایه استعاره / تشبیه خود به طبیب

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: کمند شوق (اضافه تشبیهی) / استعاره: «نشیمین حیرت» استعاره از دنیا / خود ترکیب «نشیمین حیرت» نیز اضافه استعاری است. حیرت مثل خانه یا مکانی است که نشیمین دارد.

گزینه «۲»: تشبیه: قدح لاله (اضافه تشبیهی) / استعاره: «نرگس سرمست» (تشخیص)

گزینه «۴»: تشبیه: «آب حیوانم» / استعاره: «جگر سنگ» (استعاره مکنیه و تشخیص)

(علوم و فنون ادبی، بیان)

۳۰- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدری)

در ترکیب «خیل خیال»، خیال به خیل (گروه اسبان) تشبیه شده است و بین این دو واژه، جناس ناقص افزایشی برقرار است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مویه و موی کلمات متجانسند ولی بین آن‌ها رابطه شباهت وجود ندارد.

گزینه «۲»: میان (بار و بار) و همچنین میان (یار و عیار) جناس دیده می‌شود ولی رابطه شباهت میان آن‌ها مشهود نیست.

گزینه «۴»: «چون» و «خون» کلمات متجانسند ولی بین آن‌ها رابطه شباهت وجود ندارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بدیخ)

۳۱- گزینه «۲»

(پوریا حسین‌پور)

تقطیع هجایی مصراع صورت سؤال به شکل زیر است:

تا	رند	ج	تَ	خَم	مُل	نَ
-	-	U	U	-	-	U
کُ	نی	گند	ج	نَ	بی	نی
U	-	-	U	U	-	-

تقطیع هجایی گزینه «۲» نیز به شکل زیر است:

یا	رب	سَ	بَ	بی	سا	ز
-	-	U	U	-	-	U
کَ	یا	رم	بَ	سَ	لا	مت
U	-	-	U	U	-	-

علامت هجایی سایر گزینه‌ها به شکل زیر است:

گزینه «۱»: -- U - U ---- U - U --

گزینه «۲»: - U - U -- UU - U - U --

گزینه «۴»: -- U - U - UU --

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۲- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

ایرادات سایر ابیات:

گزینه «۱»: غَوَاص ← غَوَاص

گزینه «۲»: خویش ← خویش / به ← ب

گزینه «۳»: چو ← چ / به ← ب

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۸)

نا	دان	هَ	م	جا	با	هَ	م
-	-	U	U	-	-	U	U
چُن	غر	قِ	بِ	هر	چ	دِ	د
-	-	U	U	-	U	-	U

کس	آ	می	زد
-	-	-	-
دس	تا	وید	زد
-	-	-	-

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۴- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدری)

قافیه در بیت این گزینه صحیح است؛ چرا که در فرضی که حروف اصلی قافیه تنها در یک مصوت کوتاه، با هم فرق داشته باشند و از طرفی دیگر، ملحق به حروف الحاقی باشند، قافیه صحیح خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قافیه معیوب است؛ زیرا شاعر حرف روی را جایی ساکن و جایی متحرک آورده است. (نکته خارج از کتاب درسی که ردپایی از آن را در گزینه «۴» سؤال ۳۸ کنکور سراسری دی ۱۴۰۱ می‌بینیم.)

گزینه «۲»: «مَرگ و تَرک» هم‌قافیه نمی‌شوند.

گزینه «۳»: قافیه خطی در «وحی» و «نهی» رعایت نشده است.

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۵- گزینه «۳»

(سیدعلیرضا احمدری)

تشریح سایر گزینه‌ها:

الف: ایوان و دیوان / کرم و نغم

ب: توفیق و تحقیق / بگشای و بنمای

ج: «بی‌شکوه» و «کوه» (قافیه این بیت محبوب نیست چرا که در مصراع نخست بین «بر» و «بی‌شکوه» واژه «تو» آمده است و در مصراع دوم بین «در» و «کوه» دو واژه «تو» و «بیش» آمده است؛ در حالی که حاجب همواره در دو مصراع باید یکی باشد.)

د: قلمت و کرم / منیر و نصیر («گشت» حاجب است. در صورتی که بین دو قافیه، کلمه‌ای تکراری فاصله ایجاد کند آن را حاجب می‌گویند.)

(علوم و فنون ادبی، قافیه)

۳۶- گزینه «۲»

(پوریا حسین‌پور)

ابتدا به اصل دو بیت توجه کنید:

هزارم درد می‌باشد که می‌گویم نهان دارم / لبم با هم نمی‌آید چو غنچه روز
بشکفتن

جامعه‌شناسی (۱)

۴۱- گزینه «۲»

(کوثر شاه‌هسینی)

- حتماً برای شما پیش آمده که در انجام کاری، بر سر دوراهی قرار گرفته باشید. مانند خریدن کیف جدید و یا پس‌انداز کردن پول خود؛ قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، نشان‌دهنده ارادی بودن کنش انسان است. ارادی بودن کنش یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنشی انجام نمی‌شود.

- کنش‌ها انواعی دارند؛ برخی از آن‌ها بیرونی و برخی دیگر درونی‌اند، برخی دیگر فردی و برخی اجتماعی‌اند. کنش اجتماعی، نوعی کنش است که با توجه به دیگران انجام می‌شود. در کنش اجتماعی، آگاهی و اراده کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌هاست. پوشیدن لباس مناسب هر مکان، نشان‌دهنده کنش اجتماعی بیرونی است.

- پدیده‌ها از منظر اندازه و دامنه، به سه دسته خرد، میانه و کلان تقسیم می‌شوند. همچنین از منظر عینی یا ذهنی بودن نیز می‌توان آن‌ها را به دسته‌های عینی، میانه و ذهنی تقسیم کرد. دید و بازدید عید، به جا آوردن آداب و رسوم است که پدیده‌ای میانه و عینی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۴، ۱۱، ۳۱ و ۳۲)

۴۲- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

تشریح موارد نادرست:

- پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست ولی به‌طور کلی وابستگی به اراده افراد دارد.

- منظور از جهان متجدد، غرب بعد از رنسانس یعنی جهان غرب چهارصدسال اخیر است.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۸ و ۵۰)

۴۳- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

- فارسی دری از دیرباز به‌عنوان زبان سیاسی دربار ایران، زبان رسمی مشترک اقوام مختلفی بود که در سرزمین پهنای ایران زندگی می‌کردند. این زبان به دلیل مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری جهان اسلام، از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی فراتر رفت و به عنوان زبان دوم جهان اسلام، مرزهای امپراتوری‌های گورکانی و عثمانی را درنوردید و در مناطق مختلف جهان اسلام از هندوستان و تبت، تا آسیای صغیر و شبه‌جزیره بالکان گسترش یافت.

محبت با کسی دارم کزو با خود نمی‌آیم/ چو بلبل کز نشاط گل فراغ از آشیان دارد.

این دو بیت از دو شعر متفاوت انتخاب شده‌اند اما چون وزن یکسان دارند احتمالاً متوجه این نکته نشده‌اید. هر مصراع از تکرار $U / \text{---} U / \text{---} U / \text{---} U$ تشکیل شده است. به همین دلیل تمام واژه‌های «درد»، «راز»، «رنج» و «زجر» قابلیت جای‌گذاری در جای خالی اول را دارند. در جای خالی دوم تنها «پذیرفتن» را نمی‌توان قرار داد، زیرا چهار هجا است. بنابراین گزینه «۱» حذف می‌شود. در گزینه «۳» واژه «نزاع» قابلیت جای‌گذاری در بیت را ندارد و در گزینه «۴» هم واژه «عقاب».

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۷- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: آشکار بودن وجود و نشانه‌های خداوند در عین پنهان بودن مفهوم بیت گزینه «۳»: پنهان نماندن راز عشق (رنگ رخساره خبر می‌دهد از سر درون)

(علوم و فنون ادبی، مفهومی، صفحه ۱۰۳)

۳۸- گزینه «۴»

(سیرمهر هاشمی)

مفهوم کلی تمامی ابیات بر بی‌وفایی زمانه تأکید دارد و دگرگونی‌های روزگار را به زبان آدمی می‌داند، اما در گزینه «۴» گفته شده است: هر کسی که به شادی تو دلخوش و شادمان نگردد، از خوشی زمانه نیز برخوردار نشود (شعر برای مدح و تملق ممدوح است).

(علوم و فنون ادبی، مفهومی، صفحه ۶۵)

۳۹- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

در بیت صورت سؤال شاعر «گوشه‌گیری و خلوت‌گزینی را موجب بلندمرتبه‌گی» می‌داند. این مفهوم در ابیات مرتبط بیان شده است. مفهوم بیت گزینه «۲»: بیان ثبات و استواری عاشق در عشق

(علوم و فنون ادبی، مفهومی، صفحه ۱۰۳)

۴۰- گزینه «۳»

(سیرمهر هاشمی)

در بیت صورت سؤال، تأکید بر آن است که سخنانی که ما بر زبان می‌آوریم از خود ما نیست، بلکه این خداوند است که در نی وجود ما می‌دمد. همین مفهوم در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز به طرق مختلف بیان شده است. در گزینه «۳»، گفته شده است که سخن حق را می‌توان از دو چیز شنید: نوای ساقی و باده و در حقیقت سخن واعظان افسانه‌ای بی‌ثمر است!

(علوم و فنون ادبی، مفهومی، صفحه ۷۶)

۴۷- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تک‌محصولی شدن اقتصاد کشورهای استعمارزده، قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی را از آن‌ها می‌گیرد و این پدیده، موجب وابستگی اقتصادی آن‌ها به کشورهای استعمارگر می‌شود. کشورهای غربی به اقتضای بازار مصرف، برخی از صنایع وابسته را به کشورهای استعمارزده منتقل می‌کنند؛ ولی این انتقال، در جهت استقلال یا تعدیل جهانی ثروت عمل نمی‌کند؛ بلکه در جهت منافع بیش‌تر کشورهای استعمارگر است و بدین ترتیب با رشد و تحول کشورهای استعمارزده نیز فاصله و وابستگی کشورهای غربی و غیرغربی، هم‌چنان حفظ می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

۴۸- گزینه ۱»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.

یک بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، می‌تواند به فروپاشی حکومت‌ها منجر شود.

جنبش وال‌استریت با بحران‌های اقتصادی غرب مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

۴۹- گزینه ۴»

(معمد ابراهیم سلیمانی)

امروزه، بحران‌های زیست‌محیطی به منطقه خاصی محدود نمی‌شوند و همه محیط طبیعی زندگی انسان، آب، خاک و هوا را فرا گرفته‌اند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۵۰- گزینه ۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۴)

- اصالت بخشیدن به انسان دنیوی و این‌جهانی در طول قرن بیستم به پوچ‌گرایی، یأس و ناامیدی و به مرگ آرمان‌ها و امیدها منجر شد.

- سال‌های پایانی قرن بیستم، شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی، در سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود. برخی از این موج بازگشت که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است با عنوان پساکسولاریسم یاد کردند.

- انکار و تردید در روشنگری به منزله انکار و تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن و شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۱)

- یکی از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب، تحولات هویتی است.

- در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۲)

۴۴- گزینه ۳»

(آزیتا بیرقی)

- جوامع مختلف عقاید و ارزش‌های حقیقی را با ایمان به آن‌ها وارد قلمرو آرمانی خود می‌کنند.

- بخش‌هایی از جهان اجتماعی که مطابق فطرت و از نظر علمی صحیح باشند، حق‌اند.

- فاصله میان قلمرو واقعی و آرمانی با عمل مردم مطابق آرمان‌های خود کاهش می‌یابند.

- تکاثر و قبیله‌گرایی، هر دو از ارزش‌ها و هنجارهای باطل هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۵۷، ۵۸، ۶۱ و ۶۲)

۴۵- گزینه ۴»

(ریحانه امینی)

تشریح موارد نادرست:

- اقتصاد، روزنه ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می‌رود.

- مردم و دولت ایران می‌کوشند براساس عدالت، با اتکا به دانش و فناوری و با تأکید بر استقلال، خودکفایی، منع خام‌فروشی ثروت‌های طبیعی، حفظ اقتدار و عزت ملی، درون‌زایی در عین برون‌گرایی هویت اقتصادی نوینی را در این سرزمین پایه‌ریزی کنند.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۳۶، ۱۴۰ و ۱۴۱)

جامعه‌شناسی (۲)

۴۶- گزینه ۴»

(ریحانه امینی)

- امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

- امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

- دوران خلافت از زمان رحلت رسول خدا (ص) آغاز شد و در طول خلافت اموی، عباسی و عثمانی ادامه یافت.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۰، ۲۳ و ۲۸)

روان‌شناسی

۵۳- گزینه «۳»

(موری واهری)

بخش دوم	بخش نخست	گزینه
رشد هیجانی نوجوان	رشد شناختی نوجوان (تفکر فرضی)	۱
رشد اجتماعی کودک	رشد شناختی کودک (پردازش ادراکی)	۲
رشد هیجانی کودک	رشد شناختی نوجوان	۳
رشد هیجانی کودک	رشد اخلاقی نوجوان	۴

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۱ و ۵۵ تا ۶۲)

۵۴- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

در یک خانوادهٔ پرجمعیت و خانوادهٔ تک‌فرزندی، همهٔ کودکان طبق ریش در سن یکسانی شروع به صحبت می‌کنند.

اما در خانوادهٔ پرجمعیت، کودک لغت‌های بیشتری می‌آموزد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۲ و ۴۸)

۵۵- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

الف) قید «پس از سال‌ها» به گذشت زمان اشاره دارد و اینکه شخص خاطرهٔ بدی از دوستش داشته است می‌تواند پای عوامل عاطفی را هم به میان بکشد. پس بخش اول تمام گزینه‌ها درست است.

ب) گروهی که استراحت کرده‌اند، موفقیت بیشتری خواهند داشت. گروهی که درگیر یادگیری بخش دوم بودند، نسبت به گروه دیگر در امتحان احتمالاً موفقیت کمتری دارند. علت عملکرد ضعیف آن‌ها، تداخل اطلاعات است؛ چون اثر گذشت زمان برای هر دو گروه یکسان بوده است.

ج) این دانش‌آموز اصلاً درس نخوانده است، چون مشغول سفر و تفریح بوده است؛ پس فراموشی او ناشی از عدم رمزگردانی است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

۵۶- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

در محاکم قضایی که از حافظهٔ شاهدان عینی یک حادثه برای جمع‌آوری مستندات وقوع جرم استفاده می‌شود، به دلیل خطای اضافه کردن، احتمال شکل‌گیری حافظهٔ کاذب وجود دارد.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)

۵۱- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمان‌های - کنگور قارچ از کشور ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

دانشمندان با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی و هم‌چنین با استفاده از قوهٔ تخیل‌شان سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد امکان سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند، به این قبیل پاسخ‌ها، «فرضیه» می‌گویند.

تشریح عبارات نادرست:

گزینه «۱»: فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

گزینه «۲»: مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی دربارهٔ یک موضوع نظریه را تشکیل می‌دهند.

گزینه «۳»: پاسخ احتمالی مبتن بر فرضیه است نه نظریه.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۵۲- گزینه «۲»

(فرهاد علی‌نژاد)

پردازش مفهومی منجر به درک کامل‌تری نسبت به پردازش ادراکی می‌شود. اینکه پردازش ادراکی متمرکز بر ویژگی‌های حسی محرک است، دلیل نمی‌شود که بگوییم در پردازش مفهومی درک این ویژگی‌ها ناقص است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تفکر عبارت است از استفاده از اطلاعات موجود در حافظه (شناخت عالی همان تفکر است که شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است).

گزینه «۳»: شناخت پایه بعد از احساس شروع می‌شود و شامل توجه، ادراک و حافظه است.

گزینه «۴»: شناخت پایه شامل توجه، ادراک و حافظه است که تعریف هر یک از این فرایندها در این گزینه آمده است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

عربی زبان قرآن (۱)

۵۷- گزینه «۱»

(مفهم صبیبی)

بررسی عبارت‌ها:

عبارت اول نادرست است؛ اسناد موجود در این عبارت درونی، ناپایدار و قابل کنترل است.

عبارت دوم نادرست است؛ در درماندگی آموخته‌شده فرد معتقد است که رابطه‌ای بین تلاش و پیامد آن وجود ندارد.

عبارت سوم درست است؛ هنگام فشار روانی، شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به‌صورت فشارآور و فراتر از توانایی خود، ارزیابی می‌کند.

عبارت چهارم درست است؛ برنامه‌ریزی زمان‌بندی‌شده، از روش‌های مقابله‌ای سازگاران بلندمدت است.

(روان‌شناسی، ترکیبی، صفحه‌های ۱۷۵ تا ۱۷۷، ۱۹۶ و ۲۰۱)

۵۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - کنکور خارج از کشور ۹۹)

وقتی در موقعیتی باشیم که حتماً باید تصمیم بگیریم ولی قادر به تصمیم‌گیری نباشیم، حالت عاطفی ناخوشایندی را تجربه می‌کنیم که تعارض نام دارد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۵۱)

۵۹- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

آقای عقیلی باور کرده است ناتوان است و بر محیط خود کنترلی ندارد و در نتیجه، تلاشی برای تغییر اوضاع نمی‌کند؛ زیرا بین رفتار خود و نتایج آن ارتباطی نمی‌بیند.

(روان‌شناسی، انگیزه و کنش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۶۰- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

تجربه گذشته همیشه باعث تسهیل راه‌حل نمی‌شود (مانند آزمایش استفاده از انبردست به عنوان دسته پاندول).

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۲۱، ۱۲۳ و ۱۳۰)

۶۱- گزینه «۳»

(علی مفسن زارده)

«هُوَ الَّذِي»: او کسی است که (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «يَقْبَلُ التَّوْبَةَ»: توبه را می‌پذیرد، پذیرش می‌کند (رد گزینه ۲) / «يَغْفُو»: عفو می‌کند، گذشت می‌کند (رد گزینه ۴) / «عَنِ السَّيِّئَاتِ»: از بدی‌ها، از گناهان (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «يَعْلَمُ»: می‌داند (رد گزینه ۲) / «تَفْعَلُونَ»: انجام می‌دهید (رد گزینه ۱)

(ترجمه)

۶۲- گزینه «۴»

(فاطمه منصوره‌قائ)

«تَقْدَمَ»: ارائه می‌دهد (رد گزینه ۳) / «يَوْمِيَّاً»: روزانه (رد گزینه ۱؛ در جمله دوم ترجمه شده است نه جمله اول!) / «تَضَىءَ بِيَوْمْتِهِمُ»: خانه‌هایشان را روشن می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «تَرْبَطُهُم بِالْآخِرِينَ»: آنان را به دیگران وصل می‌نماید (رد گزینه ۳) / «لَا يُمَكِّنُ لِلْمُجْتَمِعِ أَنْ يَعِيشَ بِدُونِهَا»: جامعه امکان ندارد بدون آن‌ها زندگی کند (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه)

۶۳- گزینه «۱»

(عمار تابه‌فش)

«ظَنَّ»: گمان کردند / «مُبَالِغَةً»: اغراق (رد گزینه ۳) / «تَحَيَّرُوا جَمِيعاً»: همگی متحیر شدند (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «عِنْدَ رُؤْيَا تَسَاقُطِ الْأَسْمَاكِ»: هنگام دیدن فروریختن ماهی‌ها (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

(ترجمه)

۶۴- گزینه «۲»

(سیر مفسر علی مرتضوی)

«تَتَمَتَّعَ»: بهره می‌برد (رد گزینه ۱) / «ذَاكِرَةً قَوِيَّةً»: حافظه قوی / «قُدْرَةً عَلَى التَّلَعُّمِ بِسُرْعَةٍ»: توانایی یادگیری سریعی (رد گزینه ۱) / «هَذَا يَجْعَلُهَا مُمَيَّزَةً»: این آن‌ها را متمایز می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «بَيْنَ الْحَيَوَانَاتِ الْبَحْرِيَّةِ»: در میان حیوانات دریایی (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه)

۶۵- گزینه «۳»

(کاظم غلامی)

«قَدْ وَضَعُوا»: قرار داده‌اند؛ ماضی معلوم است نه مجهول (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لُوحَاتٍ تَحْذِيرِيَّةٍ»: تابلوهایی هشدارآمیز (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «كُتِبَتْ»: نوشته شده است، مجهول است (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۶۶- گزینه ۴»

(نعمت الله مقصودی)

«تلك الأسماك»: آن ماهی‌ها / «تتعلقت»: متعلق بود، تعلق داشت / «یبعذ»: فاصله دارد

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «شگفت‌زده می‌کرد ← شگفت‌زده کرد
گزینه ۲» «مشاهده می‌کنند ← مشاهده می‌کردند / «گاهی» ترجمه نشده است!
گزینه ۳» «لِیَتَعَرَّفُوا»: تا بشناسند

(ترجمه)

۶۷- گزینه ۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

ترجمه صحیح گزینه ۲» «پدرم مرا صدا زد و با سخنی نیکو با من صحبت کرد!

(ترجمه)

۶۸- گزینه ۲»

(ممبر جهان‌بین)

لوله‌های انتقال فرآورده‌های نفت: دو ترکیب اضافی [مضاف + مضاف‌إلیه / مضاف + مضاف‌إلیه]: أنایبُ نقل مشتقات النفط / شیرهایی بزرگ: ترکیب وصفی: حنفیات کبیره / باز و بسته می‌شود: تُفْتَح و تُغْلَقُ

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «فعل‌ها به شکل معلوم نوشته شده است و به مضاف (أنایب) آل داده شده است!
گزینه ۳» «فعل‌ها معلوم‌اند و «لوله‌ها» به شکل مفرد به عربی برگردانده شده است!
گزینه ۴» «لوله‌ها» به شکل مفرد به عربی برگردانده شده و صفت حنفیات (کبیره) به شکل قید حالت نوشته شده است!

تکته درسی: فعل باید با فاعلش یا نایب فاعلش از لحاظ جنس مطابقت نماید. (تعریب)

۶۹- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

عبارت داده شده در گزینه ۴» «می‌گوید: «ثمره دانش، اخلاص عمل است!» یعنی نتیجه علم، خالص کردن عمل و به دور بودن آن از ریا و خودنمایی است، در حالی که عبارتی که مقابل آن آمده، می‌گوید علم و دانشی که بدان عمل نشود و در حد شعار و گفتار باقی بماند، هیچ ثمره و ارزشی ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «ترجمه آیه: «هر کسی چشندۀ (طعم) مرگ است.» مفهوم عبارت داده شده این است که همه انسان‌ها یک روزی می‌میرند.

گزینه ۲» «ترجمه آیه شریفه: «و برای من در میان آیندگان یاد نیکو (ذکر خیر) قرار بده!»، مفهوم آیه و عبارت داده شده این است که همیشه خواستار این باشیم که مردم از ما به نیکی یاد کنند و به شیوه‌ای زندگی کنیم که نامی نیک و خاطره‌ای خوب را از خود بر جای بگذاریم.

گزینه ۳» «ترجمه جمله: «هر کس که چیزی را بخواهد و تلاش کند، می‌یابد.» که مفهوم آن و جمله داده شده این است که در این دنیا هیچ چیزی بدون رنج و زحمت بدست نمی‌آید و برای رسیدن به هدف باید تلاش کرد.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

صبر مصداق بارزی از مصادیق استفاده از اراده انسانی است، فرد دارای اراده قوی می‌تواند صبر پیشه کرده و تلخی و شیرینی صبر را تحمل نماید. شایان ذکر است که دو نوع صبر وجود دارد: صبر بدون هیچ کاری، و صبر بر کار و ادامه دادن آن، و صبر بدون کار همان ترک مسئولیت‌ها و تکالیف است، اما صبر همراه با کار، همان صبر واقعی است ... گاهی فرد بر یک کار صبر پیشه می‌کند و تکمیلش می‌کند، اما گاهی صبر را از دست می‌دهد و نمی‌تواند زنجیره کارهایش را در روزش یا عمرش پیگیری کند، پس شکست می‌خورد، پس انسان باید بر یک کار صبر کند، علاوه بر این، صبر بر انجام زنجیره کارهای دیگری که یک کار واحد، حلقه‌ای از آن‌هاست، واجب می‌باشد. گفته می‌شود امپراتور چین از جوانی درباره راز پیروزی و خوشبختی‌اش پرسید، پس جوان گفت: صبر صبر... و کلمه صبر را صد بار تکرار کرد!

۷۰- گزینه ۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«صبر بدون کار، ممکن است به فرد سود برساند، اما بهتر است که صبر همراه با کار باشد!» عبارتی نادرست است. (صبر بدون کار، مفید نیست!)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» «اراده انسان در صبر بر چیزی که در طول زندگی به آن می‌پردازد، پدیدار می‌شود!

گزینه ۲» «کارها در زندگی به عنصر صبر نیاز دارند، چه بزرگ باشند و چه کوچک!

گزینه ۴» «محصولات را تنها بعد از اینکه برای مدتی مشخص صبر کنیم، می‌توانیم درو کنیم، و کارها همه این‌گونه‌اند!

(درک مطلب)

۷۱- گزینه ۱»

(سیر مفعولی مرفوضی)

صورت سؤال، گزینه نادرست را درباره جوان چینی خواسته است؛ «صبر تنها عامل موفقیت او در زندگی است!» عبارت نادرستی است. (عوامل دیگری نیز در مسیر موفقیت مؤثراند).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «او بر کارش و ادامه‌دادن آن، واقعاً صبر پیشه می‌کرد!»

گزینه ۳: «صبر در کار و رفتار و سخن او نیز آشکار می‌شود!»

گزینه ۴: «او مسیرش را به سمت موفقیت ادامه داد درحالی که رازهای موفقیت را دریافته بود!»

(درک مطلب)

۷۲- گزینه ۴»

(سیر مفعولی مرفوضی)

صورت سؤال، موضوعی را می‌خواهد که در متن ذکر نشده باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: «کدام صبر به خوشبختی منجر می‌شود؟!»

گزینه ۲: «کدام صبر مطلوب است؟!»

گزینه ۳: «افراد موفق چگونه زنجیره کارها را ادامه می‌دهند؟!»

گزینه ۴: «انسان چگونه توانایی صبر کردن را به دست می‌آورد؟!» (واضح است که در مورد این موضوع در متن صحبت نشده است).

(درک مطلب)

۷۳- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه ۲، «مصدره: اقتران» نادرست است؛ «المقرون» اسم مفعول بر وزن «مفعول» است، پس از مصدر مجرد ثلاثی گرفته شده و ذکر مصدر مزید برای آن، نادرست است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۷۴- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه ۳، «مزید ثلاثی ...» نادرست است؛ «یقال» فعل مضارع مجهول از (قال - یقول) و مجرد ثلاثی است. همچنین «الجملة اسمية» نیز نادرست است.

(تفلیل صرفی و اعراب)

۷۵- گزینه ۳»

(سیرهای هاشمی)

«أحبّ» نادرست است و شکل صحیح آن «أحبّ» است؛ چرا که فعل مضارع در صیغه للمتكلم وحده (أنا) بوده و آخرش ضمه (-) می‌گیرد.

«مُساعدَة» نادرست است و شکل صحیح آن «مُساعدَة» است؛ چرا که مصدر باب مُفاعلة است و بر همین وزن صحیح می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۷۶- گزینه ۴»

(فاطمه منصور قلی)

صورت سؤال، فعل مزیدی را می‌خواهد که دو حرف زائد داشته باشد؛ در گزینه ۴، «سنشتری» از باب افتعال و دارای دو حرف زائد است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «یحاول» از باب مفاعلة و دارای یک حرف زائد است.

گزینه ۲: «سمّیت» از باب تفعیل و دارای یک حرف زائد است.

گزینه ۳: «استشهد» از باب استفعال و دارای سه حرف زائد است.

(فعل ثلاثی مزید)

۷۷- گزینه ۲»

(مهمموری طاهری)

در گزینه ۲: «اجازه نده که فرصت‌ها را از دست بدهی» یا «فرصت‌ها از دست داده شود». هم می‌توان فعل را معلوم خواند و هم مجهول.

تشریح سایر گزینه‌ها:

در گزینه ۱: «تری: دیده می‌شود»، در گزینه ۳: «یسمع: شنیده می‌شود» فقط به صورت مجهول و در گزینه ۴: «بنیت: ساختی» تنها به صورت معلوم خوانده می‌شوند.

(فعل مجهول)

۷۸- گزینه ۴»

(کتاب تاک، کنکور خارج از کشور ۱۳۸۱)

در گزینه ۴ و در جمله معلوم، «السائحون» مفعول و منصوب بوده است، اما در هنگام تبدیل به مجهول، نقش نائب فاعل را می‌گیرد و باید با اعراب مرفوع ظاهر شود؛ بنابراین «السائحون» صحیح است.

(فعل مجهول)

۷۹- گزینه ۲»

(سیر مفعولی مرفوضی)

در گزینه ۲، ضمیر «ی» به یک اسم (خزن) چسبیده است، پس مضاف الیه است.

در سایر گزینه‌ها (ضرتی، شجعونی و نادتنی)، ضمیر «ی» به واسطه نون وقایه به فعل چسبیده است، پس نقش مفعول را دارد.

نکته مهم درسی:

اگر ضمیر «ی» به واسطه نون وقایه به یک فعل بچسبد، نقش مفعول را برای آن فعل دارد.

(نون وقایه)

۸۰- گزینه ۳»

(سیر مفعولی مرفوضی)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، دو حرف جر با معنای مترادف وجود داشته باشد؛ در این گزینه، «ب» و «فی» هر دو به معنای «در» آمده‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «ب» به، به‌وسیله، از / «فی»: در

گزینه ۲: «ل» داشتن (معنای مالکیت) / «عن»: درباره / «فی»: در

گزینه ۴: «ل» برای / «مُنذ»: از (زمان)

(صروف جر)

تاریخ (۱)

۸۱- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

پژوهشگران در چند دهه اخیر، به ارتباط تاریخ و جغرافیا بیشتر از گذشته توجه کرده‌اند و دانش جغرافیای تاریخی گسترش بیشتری یافته است. جغرافیای تاریخی به مطالعه مناطق و سرزمین‌های مختلف در گذشته می‌پردازد و تأثیر محیط طبیعی و عوامل جغرافیایی را بر رویدادهای تاریخی مانند شکل‌گیری تمدن‌ها، مهاجرت‌ها، پیروزی‌ها و شکست‌ها، برپایی سکونتگاه‌ها و شهرها و ایجاد و گسترش راه‌ها و ... مطالعه می‌کند.

(تاریخ (۱)، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۸۲- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) در رأس تشکیلات اداری و سیاسی هخامنشیان، پادشاه قرار داشت که از اختیارات فراوانی در اداره امور کشور برخوردار بود. پادشاهان هخامنشی، ادعا می‌کردند که به خواست اهوره‌مزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌راندند.

د) پادشاهان ساسانی به منظور ایجاد تمرکز و افزایش دامنه نظارت و تسلط خود بر مناطق مختلف کشور، از یک سو سپاهی دائمی و نیرومند تشکیل دادند و از سوی دیگر، تشکیلات اداری را انسجام و نظم بخشیدند. در نتیجه این اقدام‌ها، از تعداد حکومت‌های موروثی محلی به‌طور محسوسی کاسته شد و مناطق مختلف کشور به‌ویژه نواحی جنوبی، مرکزی و غربی آن، تحت نظارت و سلطه مستقیم حکومت ساسانی قرار گرفت.

(تاریخ (۱)، آیین کشورداری، صفحه‌های ۹۹، ۱۰۲ و ۱۰۳)

۸۳- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

بخش عمده آثار هنری شاخص هخامنشیان و ساختمان‌های مجلل، به خواست شاهان و درباریان و برای زندگی تجملاتی و تشریفاتی آنان به وجود آمد.

آثار نقره‌ای عهد ساسانی که با مهارت و ظرافت فوق‌العاده‌ای ساخته شده‌اند، از شهرت فراوانی برخوردارند و اغلب برای مصرف خاندان شاهی و خانواده‌های اشرافی تهیه می‌شدند.

(تاریخ (۱)، هنر و معماری، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۵۱)

۸۴- گزینه «۴»

(علیرضا پیرا)

از پارچه‌ها و بافته‌های دوران هخامنشی، به‌جز قالی پازیریک چیزی باقی نمانده است. سایر موارد مطرح‌شده، ناظر به دوران حکومت ساسانی می‌باشد. (تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۴۷ و ۱۵۲)

۸۵- گزینه «۱»

(زهره دامپار)

ترتیب زمانی وقایع دوره ساسانیان:

د: شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران توسط شاپور دوم: ۳۲۵ میلادی

ب: آغاز جنبش مزدک: ۴۹۰ میلادی

ه: صلح خسرو انوشیروان با روم: ۵۶۱ میلادی

الف: فتح مصر: ۶۱۹ میلادی

ج: شکست سپاه ساسانی در جنگ نهاوند: ۶۴۲ میلادی

(تاریخ (۱)، اشکانیان و ساسانیان، صفحه ۹۰)

تاریخ (۲)

۸۶- گزینه «۱»

(زهره دامپار)

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب: در زمان منصور عباسی، تمام سرزمین‌های اسلامی، به استثنای اندلس، تحت فرمان عباسیان درآمد.

د: دانشمندان اروپایی در قرون وسطا از طریق اندلس و سیسیل، با دستاوردهای فکری و فرهنگی جهان اسلام آشنا شدند.

(تاریخ (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۵۵، ۶۸، ۱۶۷ و ۱۷۵)

۸۷- گزینه «۲»

(زهره دامپار)

ترتیب زمانی رویدادهای دوره صفویه:

- ۱- نبرد با سلطان سلیم پادشاه عثمانی
- ۲- انتقال پایتخت از قزوین به اصفهان
- ۳- بیرون راندن پرتغالی‌ها از خلیج فارس
- ۴- بازپس‌گیری قندهار از گورکانیان هند

(تاریخ (۲)، تحولات سیاسی و اقتصادی ایران در دوره صفویه، صفحه‌های ۱۳۷، ۱۴۰ و ۱۴۲)

۸۸- گزینه «۲»

(علیرضا پیرا)

تسامح و تساهل دینی مغول‌ها باعث تبلیغ اسلام و مسلمان شدن ایلخانان و امیران مغول توسط بزرگان ایرانی شد که در نهایت به احیای فعالیت‌های علمی و آموزشی در ایران و برگشتن و تجمع دانشمندان مختلف در رصدخانه مراغه منجر گردید.

(تاریخ (۲)، فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۶ و ۱۳۳)

۸۹- گزینه «۳»

(زهره دامپار)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر سه سلسله از ابتدای تأسیس حکومت خود، مطیع امر خلیفه عباسی نبودند.

گزینه «۲»: محمود غزنوی از ابتدای تأسیس حکومت خود، در پی کسب حمایت خلیفه عباسی برآمد و بسیاری از اقدامات سیاسی- مذهبی خود را در پوشش جهاد در راه خدا (غزا) و به بهانه مبارزه با مخالفان خلافت عباسی انجام می‌داد.

گزینه «۴»: در زمان سلطان محمد خوارزمشاه، روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی، به تیرگی گرایید. خلیفه عباسی که در صدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد.

(تاریخ (۲)، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و فوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵)

۹۰- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۴ - نوبت اول اردیبهشت‌ماه)

- سال ۱۱ تا ۱۳ هجری قمری: خلافت ابوبکر بنی‌فحافه
- سال ۱۳ تا ۲۳ هجری قمری: خلافت عمر بن خطاب
- سال ۲۳ تا ۳۵ هجری قمری: خلافت عثمان بن عفان
- سال ۳۵ تا ۴۰ هجری قمری: خلافت امام علی (ع)
- سال ۴۱ تا ۱۳۲ هجری قمری: خلافت بنی‌امیه

بررسی گزینه‌ها:

رد گزینه‌های «۱» و «۳»: نحوه توزیع عطایا توسط خلیفه دوم، اگرچه بر پایه مساوات اسلامی نبود؛ اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری او نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد. در دوران خلیفه سوم، بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال به افراد مختلف، به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.

رد گزینه «۴»: خلفای اموی، بیت‌المال مسلمانان را همچون خزانه شخصی می‌دانستند و در توزیع درآمدهای عمومی، بیشتر منافع شخصی، خاندانی، قبیله‌ای و قومی خود را در نظر داشتند.

درستی گزینه «۲»: امام علی (ع) در دوران خلافتش تلاش کرد که عدالت و مساوات اسلامی را اجرا کند. از این‌رو، بیت‌المال را به‌طور مساوی میان تمام مسلمانان اعم از عرب و غیرعرب، سیاه و سفید و بنده و آزاد تقسیم کرد. برخی مسلمانان، از جمله طلحه و زبیر به این شیوه توزیع بیت‌المال اعتراض کردند و از آن حضرت خواستند که عرب و قریش را برتر از عجم و موالی قرار دهد؛ اما امام این کار را ستمگرانه دانست. همچنین ایشان معیارهای قومی، قبیله‌ای، خویشاوندگرایی و یا تقدم و تأخر در قبول اسلام را در توزیع بیت‌المال در نظر نمی‌گرفتند.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه‌های ۴۴، ۴۵، ۴۷، ۴۸ و ۵۱ و ۵۸)

جغرافیای ایران

۹۱- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

جغرافی دان با دید ترکیبی یا کل نگر، موضوعات را مطالعه و بررسی می کند؛ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می کنند.

(پغرافیای ایران، پغرافیا، علمی برای زندگی بهتر، صفحه ۷)

۹۲- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

نزدیکی به دریاها و دوری از آن ها در آب و هوای کشور دو اثر متفاوت دارد. در سواحل شمالی کشور، دریای خزر در افزایش بارش، نقش مهمی دارد؛ ولی خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور، نقش چندانی ندارند و موجب شرجی شدن هوا می شوند.

در نواحی داخلی کشور به دلیل دور بودن از دریاها و کمبود رطوبت، اختلاف دما زیاد است؛ ولی در نواحی ساحلی شمال و جنوب کشور اختلاف دما کمتر است.

(پغرافیای ایران، آب و هوای ایران، صفحه ۳۸)

۹۳- گزینه «۳»

(بهروز یحیی)

پهن بودن قاعده هرم سنی (الف)، نشان دهنده رشد موالید بیشتر و در نتیجه جمعیت فعال اقتصادی (جوانان) بیشتر در آینده است. در هرم سنی (ب)، جمعیت افراد سالمند بیشتر است.

(پغرافیای ایران، ویژگی های جمعیت ایران، صفحه های ۷۰ و ۷۱)

۹۴- گزینه «۲»

(زهرا دامیار)

عدم تعادل در پراکندگی قطب های صنعتی در سطح کشور، نشان می دهد که به توان و ظرفیت های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است. اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار گیرد، همه مناطق کشور می توانند متناسب با امکان های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند.

(پغرافیای ایران، توان های اقتصادی ایران، صفحه های ۱۰۰ و ۱۰۱)

۹۵- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۴ - نوبت اول اردیبهشت ماه)

گنبدهای نمکی توده های از نمک به شکل تقریباً گنبدی است که به دلایل عوامل درونی و وزن مخصوص کمتر نمک نسبت به رسوبات اطراف خود بالا می آید.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۲»: شکل «الف» نادرست است.

گزینه «۳»: شکل «ب» درست است. همچنین فرسایش همانند عوامل درونی در بالا آمدن گنبدهای نمکی تأثیری ندارد؛ بلکه فرسایش فقط در تغییر شکل گنبدهای نمکی تأثیر دارد.

گزینه «۴»: فرسایش همانند عوامل درونی در بالا آمدن گنبدهای نمکی تأثیری ندارد؛ بلکه فرسایش فقط در تغییر شکل گنبدهای نمکی تأثیر دارد.

(پغرافیای ایران، تاهماری های ایران، صفحه ۲۷)

جغرافیا (۲)

۹۶- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

دره U شکل «ایلینویز»، بر اثر فرسایش یخچالی و طی هزاران سال پدید آمده است.

دره V شکل «ماداکاسکار»، بر اثر جریان آب رودها و فرسایش آبی، شکل گرفته است.

اشکال کارستی در برخی نواحی کوهستانی که سنگ ها قابلیت حل شدن در آب را داشته باشند، پدید می آیند.

(پغرافیا (۲)، تاهماری ها و اشکال زمین، صفحه های ۴۴ و ۴۵)

۹۷- گزینه «۴»

(بهروز یحیی)

در برخی سواحل قاره ها مانند سواحل آمریکای جنوبی و سواحل جنوب غربی آفریقا، بیابان هایی پدید آمده اند (بیابان آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا) و در این مناطق علت اصلی به وجود آمدن بیابان، وجود مرکز پرفشار و صعود نکردن هواست. هر چند جریان های آب سرد که از قطب به سمت این نواحی در حرکت اند، صعود نکردن هوا را تشدید و تقویت می کنند و موجب بیابانی شدن این نواحی می شوند.

(پغرافیا (۲)، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۴)

منطق

۱۰۱- گزینه «۲»

(پارسا وکیللی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در کتاب درسی، ذکر شده است: «... گرچه ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد [منطقی]، آن‌ها را در زندگی خود به‌کار می‌برد...» که با توجه به این، می‌فهمیم که آدمی، منطق و قواعد آن را بدون مطالعه و دانستن عناوین، نام‌ها و اصول نظری آن‌ها، به‌طور طبیعی به کار می‌گیرد، یعنی دانستن یا ندانستن نام‌های قواعد منطقی در استعمال یا عدم استعمال آن‌ها مؤثر نیست. پس این گزاره درست است.

گزینه «۲»: در کتاب درسی، یک رابطه علی - معلولی آمده است که به این شکل است: «منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن (علت اول) و دسته‌بندی آن‌ها (علت دوم)، راه‌های جلوگیری از آن‌ها (مغالطات) را نشان دهند (معلول)». که با توجه به این، می‌فهمیم آنچه که در این گزاره مطرح شده، این رابطه علی - معلولی را برعکس نشان داده است. پس این گزاره نادرست است.

گزینه «۳»: در کتاب درسی، شباهتی بین علم پزشکی و علم منطق برقرار و بیان شده که بدین شرح است: «همان‌گونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان آن‌ها را بیان می‌کنند، در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند.» که با توجه به این، می‌فهمیم که یکی از وجوه شباهت علوم منطق و پزشکی، مربوط به حیطة هدفشان است که جلوگیری از مشکلات (مغالطات در منطق و بیماری‌ها در پزشکی) است. پس این گزاره درست است.

گزینه «۴»: در کتاب درسی، بیان شده که «... ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد...» که با توجه به این، برایمان روشن می‌شود که اولاً ذهن انسان چه با خواندن منطق و چه بدون خواندن منطق، احتمال دچار شدن به خطا و لغزش را دارد و هیچ‌گاه امکان دچار شدن به خطای اندیشه کاملاً از بین نمی‌رود و ثانیاً ذهن انسان با خواندن منطق، احتمال دچار شدنش به خطا کاهش می‌یابد و می‌تواند کمتر در معرض احتمال وقوع مغالطه باشد. پس این گزاره درست است.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۹۸- گزینه «۲»

(کنکور سراسری ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

نوع ناهمواری‌ها و ارتفاعات، در پراکندگی پوشش گیاهی نواحی تأثیر می‌گذارند. در شکل صورت سؤال، هرچه ارتفاع افزایش می‌یابد، تعداد گونه‌ها، قد یا بلندی گیاهان، انبوهی و درجه رشد گیاهان و همچنین فصل رویش آن‌ها کمتر و کوتاه‌تر می‌شود. به علاوه هرچه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آنجا بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در «ج» که در ارتفاع بالاتری قرار دارد، تعداد گونه و قد گیاهان نسبت به «الف» کمتر است و نمی‌تواند در عین حال میزان تولید ماده آلی آن نسبت به «الف» بیشتر باشد؛ چراکه میزان تولید ماده آلی بستگی به سرعت رشد گیاهان دارد که این مورد در «الف» که در ارتفاع پایین‌تری قرار دارد، بیشتر است.

گزینه‌های «۳» و «۴»: چون در «ب» فصل رویش گیاهان بلندتر از «د» است؛ بنابراین سرعت رشد گیاهان نیز بیشتر خواهد بود.

(جغرافیا (۲)، نواهی زیستی، صفحه ۵۷)

۹۹- گزینه «۳»

(آزاده میرزایی)

(الف) پشتاز (قبل از سکونت)

(ب) تحمیلی

(ج) تطبیقی

(د) غیرطبیعی (مصنوعی)

(جغرافیا (۲)، کشور، یک ناهیه سیاسی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۱۰۰- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

آلفرد ماهان معتقد بود فضاهاى دریایی و اقیانوسی در شکل‌گیری قدرت جهانی و کنترل و محاصره قدرت خشکی مؤثر هستند. اما برای تبدیل شدن یک کشور به قدرت دریایی، صرفاً دسترسی به نیروی جنگی ناوگان دریایی نیست و ملتی به قدرت دست می‌یابد که در تجارت دریایی نیز نیرومند باشد.

(جغرافیا (۲)، ژئوپلیتیک، صفحه ۱۳۶)

۱۰۲- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

برگشتن به ایران متضمن یک شهر، یک مکان یا یک نقطه از ایران است، پس دلالت تضمینی دارد. در عبارت دوم منظور مردم ایران است، پس التزامی است و در عبارت سوم منظور کشور ایران و مطابقی است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۰۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در عبارت مطرح‌شده در گزینه «۴» با توجه به کلمه «نه» که در معنای «نیست» آمده و اینکه ضمیر پنهان در آن به «عرفان» برمی‌گردد یا به «کلام» می‌توان دو برداشت متفاوت از آن داشت:

۱- کلام فلسفه است، اما عرفان فلسفه نیست.

۲- کلام فلسفه است، اما کلام عرفان نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

یادتان باشد هرگاه ادات تشبیه (مثل، مانند، همچون و ...) همراه با فعل منفی در جمله بیاید احتمال وجود مغالطه ابهام در مرجع ضمیر وجود دارد همچون گزینه «۲» که می‌توان به دو صورت برداشت کرد:

۱- مردم شهر شما همچون ما باعاطفه نیستند.

۲- مردم شهر شما به اندازه ما که باعاطفه‌ایم، باعاطفه نیستند.

در حالت اول ضمیر پنهان فعل «نیستند» هم به «مردم شهر شما» برمی‌گردد و هم به «ما»، اما در حالت دوم این ضمیر فقط به «مردم شهر شما» باز می‌گردد. این مورد را می‌توان مغالطه ابهام در عبارت هم دانست اما به هر حال مغالطه نگارشی نیست.

در گزینه «۱» نیز احتمال مغالطه ابهام در مرجع ضمیر (ضمیر «ش» در «دوستش») و در گزینه «۳» احتمال مغالطه توسل به معنای ظاهری وجود دارد. (سوختن به معنای التزامی خراب‌شدن)

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۱۰۴- گزینه «۲»

(مفهرسین غلامی)

«مردم» در اینجا با آمدن قرینه «پزشک» و «چشم» مشخص است که به معنی مردمک چشم است و زمینه مغالطه‌ای وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مدام با یکدیگر می‌جنگند یا مدام به همراه یکدیگر در جنگ حضور پیدا می‌کنند.

گزینه «۲»: خواب معشوقه فرهاد یا خواب زیبا و شیرین فرهاد.

گزینه «۴»: غایت به معنی هدف یا پایان.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۰۵- گزینه «۴»

(مفهرسین غلامی)

رابطه هر جفت از مفاهیم صورت سؤال با هم به ترتیب: تساوی، عموم و خصوص من وجه و عموم و خصوص مطلق است.

روابط میان مصادیق دو مفهوم کلی را می‌توان با دایره‌های منطبق (تساوی)، متداخل (عموم و خصوص مطلق)، متقاطع (عموم و خصوص من وجه) و منفک یا متخارج (تباین) نشان داد.

(منطق، مفهوم و مصادیق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۰۶- گزینه «۴»

(مفهرسین غلامی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: استدلال‌های استقرایی تماماً و تحت هر شرایطی احتمالی‌اند.

گزینه «۲»: در صورت مناسب نبودن نسبت تعداد نمونه‌ها به جامعه آماری، استقرای ضعیفی خواهیم داشت.

گزینه «۳»: تمثیل یکی از روش‌ها در توضیح و فهم مطالب است. هر چند تمثیل با استقرای تمثیلی یکی نیست، از استقرای تمثیلی هم می‌توان در توضیح مطالب برای آموزش استفاده کرد، اما استقرای تمثیلی تنها استدلالی نیست که چنین کاربردی داشته باشد.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه‌های ۳۱ تا ۴۷)

۱۰۷- گزینه «۳»

(مفهر قاسمی)

«اگر تصمیمت را بگیری، من حمایت‌کننده از آن هستم.» یک جمله تام خبری بامعناست، پس قضیه شرطی محسوب می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌های ۱ و ۴: جملات انشایی (پرسشی، امری و ...) قضیه نیستند.

گزینه «۲»: در این جمله ناقص حمله صورت نگرفته و خبری داده نشده است. پس تصور است نه قضیه.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

۱۰۸- گزینه «۲»

(مریم بشغلی‌زاده)

سور در عکس مستوی موجبه جزئی تغییر نمی‌کند و عکس مستوی هر دو قضیه موجبه کلیه و موجبه جزئی می‌شود موجبه جزئی.

(منطق، اقسام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۱۰۹- گزینه «۲»

(پارسا وکیل)

تکته ۱۱۰: «در صورتی که از قیاسی که حد وسط در آن تکرار نشده است، نتیجه گیری شود، فرد دچار مغالطه «عدم تکرار حد وسط» می شود». در این عبارت باید منظور از «تکرار نشدن» را خوب و دقیق بفهمیم. قیاس صحیح، قیاسی است که حد وسط آن هم به صورت لفظی و هم به صورت معنایی در هر دو مقدمه تکرار شود، ولی منظور از تکرار لفظی و معنایی این نیست که یک لفظ عیناً در هر دو مقدمه آمده باشد، بلکه منظور از تکرار لفظی و معنایی، عینیت مفهومی حد وسط است و حتی اگر دو لفظ ظاهرشان هم متفاوت باشد، اما مترادف باشند، عینیت مفهومی همچنان برقرار است (مانند: انسان و بشر). حال ممکن است این سؤال پیش آید که پس منظور از تکرار حد وسط به صورت «لفظی» چیست؟ پاسخ بسیار ساده است. در اینجا منظور این است که حد وسط نباید به گونه ای باشد که در یکی از مقدمات نسبت به مقدمه دیگر، جزئی اضافه یا کم داشته باشد (مانند: آب و از آب).

تکته ۱۱۱: برخی از رایج ترین حالات تکرار نشدن حد وسط به شرح زیراند:

- ۱) دو مقدمه اساساً حد وسط نداشته باشند و مقدمات کاملاً بی ربط باشند.
- ۲) حد وسط کلمه ای مشترک لفظی باشد که در هر مقدمه معنایی متفاوت از آن برداشت شده است.
- ۳) حد وسط کلمه ای با چند نوع دلالت لفظ بر معناست و در هر مقدمه دلالتی متفاوت از آن برداشت شده است.
- ۴) حد وسط در دو مقدمه نسبت به هم، دارای اجزائی کم یا زیاد است.

و ...

حال به سراغ بررسی گزینه ها می رویم:

گزینه «۱»: واژه «شیر» حد وسط است که مشترک لفظی است که در هر مقدمه معنایی متفاوت از آن برداشت شده است. پس حد وسط تکرار نشده و مغالطه داریم.

گزینه «۲»: واژگان «بشر/انسان» حد وسط اند که مترادف اند و در هر دو مقدمه معنایی یکسان از آنها برداشت شده است. پس حد وسط تکرار شده و مغالطه نداریم.

گزینه «۳»: واژه «نور» حد وسط است که در یکی از مقدمات دلالت مطابقی آن (نور محسوس) در نظر گرفته شده و در مقدمه دیگر، دلالت التزامی آن (نور بودن خداوند استعاری است) در نظر گرفته شده است. پس حد وسط تکرار نشده و مغالطه داریم.

گزینه «۴»: واژگان «از آب/ در آب» حد وسط اند که چنان چه می بینیم عینیت مفهومی ندارند و به لحاظ لفظی تکرار نشده اند. پس حد وسط تکرار نشده و مغالطه داریم.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۴)

۱۱۰- گزینه «۱»

(پارسا وکیل)

تکته ۱۱۱: شرایط سه گانه اعتبار قیاس [علاوه بر نداشتن مغالطه عدم تکرار حد وسط و رعایت قانون نتیجه قیاس] عبارت اند از:

اولاً حداقل یکی از مقدمات موجب باشند (یعنی یا هر دو موجب یا یکی موجب و دیگری سالبه باشد).

ثانیاً حد وسط حداقل در یکی از مقدمات دارای علامت مثبت باشد (یعنی یا در هر دو دارای علامت مثبت باشد یا در یکی دارای علامت مثبت و در دیگری دارای علامت منفی باشد).

ثالثاً هر کدام از موضوع یا محمول که در نتیجه علامت مثبت دارند، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند (یعنی اگر موضوع و محمول نتیجه علامت منفی داشتند، دیگر نیازی به بررسی این شرط نیست).

حال باید به بررسی اعتبار استدلال موجود در صورت سؤال بپردازیم.

یکی از مقدمات موجب و دیگری سالبه است، پس شرط اول را دارد. حد وسط در مقدمه اول دارای علامت مثبت و در مقدمه دوم دارای علامت منفی است، پس شرط دوم را نیز دارد. مفهوم قرار گرفته در جایگاه محمول در نتیجه دارای علامت مثبت است؛ در حالی که همان مفهوم در مقدمه دوم در جایگاه موضوع قرار گرفته و دارای علامت منفی است. در صورتی که باید دارای علامت مثبت می بود. پس شرط سوم برقرار نیست و قیاس نامعتبر است. بنابراین پاسخ تست، گزینه «۱» است.

تکته ۱۱۲: مهم است که بدانیم اعتبار یا عدم اعتبار قیاس، مربوط به صورت و شکل قیاس، یعنی قرارگیری یا عدم قرارگیری مقدمات در کنار همدیگر براساس قواعد منطقی است. بنابراین، می توان حالاتی را تصور کرد که صورت یک قیاس نامعتبر باشد در حالی که در نهایت، نتیجه صادقی را به ما تحویل دهد و از این جا می فهمیم که صدق نتیجه قیاس، تأثیری در معتبر شدن آن ندارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه های ۷۷ و ۷۹)

فلسفه یازدهم

۱۱۱- گزینه «۳»

(سپهر معجز زاده صابری)

یکی از ویژگی های انسان پرسشگری است. کودکان در همان سنین ابتدایی از حوادث پیرامون خود سؤال می کنند و کنجکاوی خود را با گفتن کلمه (چرا) به پدر و مادر خود نشان می دهند. بنابراین پرسشگری در باب چرایی پیش از پرداختن به مسائل فلسفی در انسان بیدار می شود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه ۷۴)

عال رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با قدرت تفکری که خداوند در وجود ما قرار داده، پاسخ سؤال‌ها را می‌یابیم و امور روزانه خود را سامان می‌دهیم (یافتن پاسخ سؤالات: حیطه نظری / سامان‌دادن امور زندگی: حیطه عملی)

گزینه «۲»: تفکر، واسطه رسیدن انسان از مجهولات به معلومات و از پرسش‌ها به پاسخ‌هاست.

گزینه «۴»: مراحل اندیشه‌ورزی: ۱- روبه‌روشدن با مسئله ۲- طرح سؤال ۳- تفکر در اندوخته‌ها ۴- رسیدن به پاسخ

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۴)

۱۱۲- گزینه «۲»

(سبا معجز زاده صابری)

عدم وجود صدفه و اتفاق اشاره به وجود قانون علیت دارد، یعنی نظم این جهان خودبه‌خود پدید نیامده و ناظم داشته است (قانون علیت ازجمله قواعد مهم هستی‌شناسی است).

تکته: هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی بخش‌های اصلی فلسفه (فلسفه اولی) هستند که نسبت به فلسفه‌های مضاف بنیادی‌تر و اساسی‌تر هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فلسفه علوم اجتماعی یا انسان‌شناسی فلسفی

گزینه «۲»: فلسفه اخلاق

گزینه «۴»: انسان‌شناسی فلسفی

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۱۳- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در مقابل طرفداران اصالت فرد و طرفداران اصالت اجتماع، دیدگاه سومی وجود دارد که معتقد است هم افراد اصالت دارند و هم جامعه. اینان معتقدند که گرچه افراد تحت تأثیر عوامل اجتماعی قرار می‌گیرند، اما هیچ‌گاه قدرت اختیار و تصمیم‌گیری خود را از دست نمی‌دهند و توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و حتی تغییر جامعه را دارند. همچنین معتقدند که جامعه صرفاً جمع افراد نیست، بلکه با گرد هم آمدن افراد و زندگی طولانی آنان با یکدیگر، یک روح جمعی در جامعه شکل می‌گیرد که می‌تواند بر افراد جامعه تأثیر بگذارد و آن‌ها را تابعی از ویژگی‌ها و ساختار جامعه قرار دهد.

در متن صورت سؤال هم بیشترین نزدیکی به دیدگاه اصالت فرد و اجتماع وجود دارد.

نکته: کسانی که به اصالت جامعه معتقدند، در سیاست به سوسیالیسم گرایش دارند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۱۴- گزینه «۳»

(نیم پواهری)

آنچه در فلسفه مضاف می‌پذیریم اساس و شالوده نظریات ما در علوم گوناگون واقع می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مبانی و زیربنای علوم در بخش فلسفه‌های مضاف بررسی می‌شوند.

گزینه «۲»: فلسفه مضاف هر علم همواره به بررسی مبانی آن علم می‌پردازد. به جایگاه قید «گاهی» در متن کتاب درسی دقت کنید که شما را به اشتباه نیندازد. کتاب درسی گفته که «گاهی به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کنند، فلسفه مضاف آن علم گفته می‌شود» نه این‌که «فلسفه مضاف هر علم گاهی...»!

گزینه «۴»: اساس و شالوده نظریات در علوم گوناگون، آن چیزی است که در فلسفه مضاف می‌پذیریم و فلسفه‌های مضاف هم قوانین هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌کنند.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

۱۱۵- گزینه «۳»

(سبا معجز زاده صابری)

افتراقی که از دیرباز به سقراط نسبت می‌دادند این بود که سقراط «رفتاری خلاف دین ما آنتیان» در پیش گرفته و در پی آن است که به اسرار آسمان و زمین دست یابد. باطل را حق جلوه دهد و این کار را به دیگران هم می‌آموزد. بنابراین گزینه «۳» دقیق نیست، زیرا افتراقی که به سقراط نسبت می‌دادند حاکی از این بود که او خلاف دین «آنتیان» رفتار می‌کند، نه خلاف «ادیان».

(فلسفه یازدهم، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۰)

۱۱۶- گزینه «۲»

(فرهاد قاسمی نژاد)

شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا (با ابزار حس) این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱)

۱۱۷- گزینه «۳»

(حسن صدری)

پارمنیدس معتقد بود که شناخت حسی به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، اعتبار ندارد. به همین جهت پارمنیدس معتقد بود حرکت وجود ندارد و اشیا در ثبات و پایداری کامل هستند.

اقتصاد

۱۲۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانهای - کنکور قارچ از کشور ۱۴۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

الف) کشور A در مقایسه با سایر کشورها دارو (۱۶۰ واحد) و پوشاک (۱۲۰ واحد) بیشتری تولید می‌کند، در نتیجه در تولید این کالاها مزیت مطلق دارد.

ب) کشور C در تولید دارو و پوشاک نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید دارو (۶۵ واحد) نسبت به پوشاک (۴۵ واحد) مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت دارو متمرکز شود و پوشاک مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند.

ج) کشور B در تولید دارو و پوشاک نسبت به دیگر کشورها مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید دارو (۸۷ واحد) نسبت به پوشاک (۷۰ واحد) مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در صنعت دارو متمرکز شود و پوشاک مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند.

(اقتصاد، انقلاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۱۲۲- گزینه «۲»

(زهره ممدری)

تومان $112,500,000 = 250 \times 450,000$ در آمد ماهیانه بنگاه
میلیون تومان $112/5 =$

میلیون تومان $10 = \frac{120}{12}$ هزینه‌های ماهیانه تعمیر و خرید ماشین‌آلات

هزینه ماهیانه تعمیر و خرید ماشین‌آلات $2 \times$ هزینه ماهیانه خرید مواد اولیه
میلیون تومان $20 = 2 \times 10 =$

میلیون تومان $24 = 3 \times 8 =$ دستمزد ماهیانه کارگران

هزینه ماهیانه خرید مواد اولیه $\frac{2}{2}$ هزینه اجاره ماهیانه بنگاه

میلیون تومان $10 = \frac{20}{2} =$

$(10 + 20 + 24) - 112/5 =$ سود حسابداری ماهیانه این واحد تولیدی

میلیون تومان $48/5 = 64 - 112/5 =$

هزینه فرصت تولید لنت ترمز، برابر با میزان سود حاصل از تولید گیربکس است که فرد از آن صرف نظر کرده است:

میلیون تومان $58/2 = \frac{120}{100} \times 48/5 =$ هزینه فرصت تولید لنت ترمز

$(2/58 + 64) - 112/5 =$ سود واقعی ماهیانه این واحد تولیدی

میلیون تومان $-9/2 =$

در گزینه «۳» علت و معلول جابه‌جا آمده است، یعنی عدم اعتقاد پارمنیدس به حرکت، علت عدم باور او به اعتبار شناخت حسی دانسته شده است، حال آنکه عکس آن صحیح است، یعنی عدم باور پارمنیدس به اعتبار شناخت حسی بود که سبب شد او به حرکت اعتقاد نداشته باشد و اشیا را در ثبات و پایداری کامل بداند.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

۱۱۸- گزینه «۳»

(فیروز نژاد زنجف - تبریز)

این‌سینا در یکی از کتاب‌های خود به تبیین عرفان می‌پردازد و به‌طور دقیق معرفت‌شهودی را توضیح می‌دهد؛ اما از ارتباط آن با فلسفه و استدلال‌های فلسفی سخنی نمی‌گوید.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۱ و ۶۳)

۱۱۹- گزینه «۴»

(صارق پاپری)

از نظر ماتریالیست‌ها انسان یک ماشین مادی بسیار پیچیده است نه چیزی فراتر از آن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ماتریالیست‌ها برای همه موجودات از جمله انسان یک بعد و یک ساحت قائل هستند.

گزینه «۲»: ماتریالیست‌ها ذهن و روان را هم چیزی جز مغز و سلسله اعصاب نمی‌دانند.

گزینه «۳»: برای انسان فقط بعد مادی و جسمانی قائل هستند و نه بعد غیرمادی و غیرجسمانی.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۱)، صفحه ۷۴)

۱۲۰- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

این‌سینا معتقد است که وقتی بدن دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های بدنی شد، خداوند روح انسانی را به آن اعطا می‌کند و این روح جنبه غیرمادی دارد.

(فلسفه یازدهم، پیستی انسان (۲)، صفحه ۷۹)

۱۲۶- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

الف) هر نقطه بر روی نمودار خط بودجه، نشان‌دهنده مقدار کالای A و B است که فرد می‌تواند خریداری کند. به عنوان مثال در نقطه «الف» می‌توان ۴ واحد کالای B و ۲ واحد کالای A خرید، در نتیجه خواهیم داشت:

$$(4 \times 260,000) + (2 \times 130,000) = \text{درآمد فرد}$$

$$= 1,040,000 + 260,000 = 1,300,000 \text{ دلار}$$

ب) با توجه به نمودار، اگر فرد تمام پول خود را به خرید کالای B اختصاص دهد می‌تواند ۵ واحد از این کالا را خریداری کند.
پ) در نقطه (الف) می‌توان ۴ واحد کالای B و ۲ واحد کالای A خرید و در نقطه (ب) می‌توانیم ۳ واحد کالای B و ۴ واحد از کالای A را خریداری کرد.

در نتیجه حرکت از نقطه «ب» به نقطه «الف» به معنای:

صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A برای به‌دست آوردن ۱ واحد کالای B بیشتر است.

یا

هزینه فرصت ۱ واحد کالای B بیشتر برابر است با صرف‌نظر کردن از خرید ۲ واحد کالای A است.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۲۷- گزینه «۴»

(مهری ضیائی)

(الف)

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در هر مرحله نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در آن مرحله =
در مرحله اول داریم:

$$7,540 = \frac{20}{100} \times \text{قیمت کالا در مرحله اول}$$

$$\Rightarrow \text{قیمت کالا در مرحله اول} = \frac{7,540 \times 100}{20} = 37,700$$

در مرحله دوم داریم:

$$9,000 = \frac{20}{100} \times \text{قیمت کالا در مرحله دوم}$$

$$\Rightarrow \text{قیمت کالا در مرحله دوم} = \frac{9,000 \times 100}{20} = 45,000$$

(ب)

مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط فروشنده در مرحله سوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ قیمت کالا در مرحله سوم =

$$= 62,000 \times \frac{20}{100} = 12,400$$

چون حاصل تفاضل مجموع هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت از درآمد ماهیانه این بنگاه تولیدی عددی منفی است، در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت بنگاه تولیدی با در نظر گرفتن هزینه فرصت متحمل ضرر شده است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹، ۲۵، ۲۶ و ۳۳)

۱۲۳- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

الف) غلط است. مسئولیت محدود برای سهام‌داران (ضرر و بدهی سهام‌داران محدود به میزان سهام) از مزایای ایجاد شرکت است.

ب) صحیح است.

ج) صحیح است.

د) غلط است. توزیع سود احتمالی در پایان دوره به نسبت سرمایه هر عضو است.

ه) صحیح است.

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۲۴- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

الف) ۲۳ - گات - سازمان دائمی تجارت جهانی

ب) آمریکا - کانادا - مکزیک - پیمان نفتا

ج) واردات هر نوع پوشاک با ابریشم ایرانی یا هندی یا چینی به کشور را

ممنوع اعلام می‌کرد - صنعت منسوجات داخلی انگلستان

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۷۵)

۱۲۵- گزینه «۱»

(مبین فزینی)

الف) در سطوح قیمت‌های بالاتر از ۴۰,۰۰۰ ریال (ردیف‌های ۵، ۶ و ۷) در بازار با «مازاد عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

در سطوح قیمت‌های پایین‌تر از ۴۰,۰۰۰ ریال (ردیف‌های ۱، ۲ و ۳) در بازار با «کمبود عرضه» روبه‌رو می‌شویم.

ب) در قیمت ۶۰,۰۰۰ ریال میزان عرضه برابر با ۲۰۰۰ کیلو اما حداکثر میزان تقاضا برابر با ۳۰۰ کیلو است، در نتیجه خواهیم داشت:

قیمت هر واحد $\times$ حداکثر تعداد کالای به فروش رفته = حداکثر درآمد تولیدکنندگان
ریال $300 \times 60,000 = 18,000,000$

ج) در سطح قیمت ۴۰,۰۰۰ ریال که به ازای آن مقدار عرضه و تقاضا با هم برابرند، بازار به تعادل می‌رسد و در آن کمبود یا مازاد مشاهده نمی‌شود. بنابراین در ردیف ۴ برابری میان عرضه و تقاضا را داریم که به آن «قیمت و مقدار تعادلی» می‌گویند.

(اقتصاد، بازار پیست و چگونه عمل می‌کند؟، صفحه‌های ۳۸ تا ۵۱)

(تقریرین ساهری)

۱۲۹- گزینه «۴»

الف) برای اینکه بازار چای به تعادل برسد، باید میزان تولید چای را افزایش دهیم، بنابراین می‌توانیم نقطه A یا C را انتخاب کنیم. در نقطه C همه منابع به تولید چای اختصاص داده شده است و با توجه به صورت سؤال که گفته شده است شرکت نمی‌خواهد تولید روغن را متوقف کند؛ بنابراین انتخاب نقطه A بهترین انتخاب است.

ب) در صورتی که کارگران بیکار داشته باشیم یعنی از حداکثر منابع استفاده نشده است و تولید ناکاراست، بنابراین تولید بر روی منحنی مرز امکانات تولید نخواهد بود و به نقطه E که داخل یا زیر مرز امکانات تولید است، منتقل می‌شود.

ج) در صورتی به نقاط خارج از مرز امکانات تولید دست خواهیم یافت که منابع ما افزایش یابد. بنابراین با افزایش زمین‌های تحت کشت، یا اضافه کردن یک دستگاه جدید یا استخدام تعدادی کارگر جدید می‌توانیم به نقاط خارج از مرز امکانات تولید مانند نقطه F دسترسی پیدا کنیم.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۷)

۱۳۰- گزینه «۱» (کنکور سراسری اردیبهشت ۱۴۰۴ - نوبت اول اردیبهشت‌ماه)

تفاوت طلا با سهام	
طلا	سهام
در هر زمان قابل فروش است.	در هر زمان قابل فروش نیست.
خرید طلا با دریافت سود سالیانه منظم همراه نیست و از محل تفاوت قیمت خرید و فروش آن می‌تواند برای خریدارش سود داشته باشد.	سهام‌داری حتی اگر قیمت ورقه سهام تغییر نکند، با دریافت سود شرکت در هر سال همراه است و از این محل دارندگان اوراق سهام نفع می‌برند.

(اقتصاد، پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۸)

ج) برای محاسبه مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در هر مرحله، می‌توانید ابتدا میزان ارزش افزوده در آن مرحله را محاسبه و سپس میزان آن را در نرخ مالیات ضرب کنید، میزان ارزش افزوده در هر مرحله نیز از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

میزان ارزش افزوده در هر مرحله

ارزش محصول در مرحله قبل - ارزش محصول در آن مرحله =

نکته: در فرمول بالا ارزش محصول بدون احتساب میزان مالیات بر ارزش افزوده است.

برای مرحله اول داریم:

ارزش محصول در مرحله اول = میزان ارزش افزوده محصول در مرحله اول

$$= 37,700$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله اول

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده محصول در مرحله اول

$$= 37,700 \times \frac{20}{100} = 7,540$$

برای مرحله دوم داریم:

میزان ارزش افزوده محصول در مرحله دوم

ارزش محصول در مرحله اول - ارزش محصول در مرحله دوم =

$$= 45,000 - 37,700 = 7,300$$

= مالیات بر ارزش افزوده خالص جمع‌آوری شده در مرحله دوم

نرخ مالیات بر ارزش افزوده $\times$ میزان ارزش افزوده محصول در مرحله دوم

$$= 7,300 \times \frac{20}{100} = 1,460$$

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست ۹، صفحه ۶۳)

۱۲۸- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

الف) مالیات بر دارایی

ب) مالیات بر ارزش افزوده

ج) مالیات بر مصرف

د) حقوق و عوارض گمرکی

(اقتصاد، نقش دولت در اقتصاد پیست ۹، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۳)

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیماهای تمرین کنید

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir